

5

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2022
LETNIK LXXXI
ISSN 0350-4573

Veselite se krapolovu. Foto: S. Perrone

Ljubiteljski kulturni

VSTOP PROST!

dan

in velika dobrodelna akcija
zbiranja sredstev za pomoč
otrokom, obolelimi z rakom

Arboretum Volčji potok
sobota, 18. junija 2022

Med 10.00 uro
in 18.00 uro

Ob 19.00 uri
veliki "open air"
koncert SAZAS
s sodelovanjem
najpopularnejših
slovenskih glasbenic
in glasbenikov

beseda
RAK5 ali
RAK10
na 1919

7 prizorišč / 7 odrov

- historični ples
- historična glasba
- sodobni ples
- folklor
- pihalne godbe
- mažoretke
- gledališča
- lutke
- literarna dejavnost
- likovna dejavnost
- zborovska glasba
- ostala instrumentalna glasba

3.500 nastopajočih iz
vseh koncev in krajev Slovenije

Na 7 lokacijah atraktivna
predstavitve

- Ribiške zveze Slovenije
- Gorske reševalne zveze Slovenije
- Planinske zveze Slovenije
- Gasilske zveze Slovenije
- Čebelarke zveze Slovenije
- Lovske zveze Slovenije
- slovenskih reševalcev (Prva pomoč)

8 kulinarično-enoloških kotičkov
s predstavitvijo jedi in žlahtne
kaplice osmih slovenskih pokrajin

- Bela Krajina
- Štajerska
- Primorska
- Dolenjska
- Koroska
- Prekmurje
- Notranjska
- Goriška

Organizatorji

Arboretum
VOLČJI POTOK

V podporo

USTANOVA ZA POMOČ
OTROKU Z RAKOM

Sodelujoči

RIBIŠKA
ZVEZA
SLOVENIJE

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE

Medijski pokrovitelji

RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA

pop

planet

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
telefaks: (01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajništvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Igor Kloboves

člani:
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein, Egon Dolenc

ČASOPISNI SVET:
člani:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

AKTUALNO

Festival soške postrvi
Blaž Močnik 124

OHRANIMO NARAVO

Pregrade v Sloveniji – se ribe sploh še lahko selijo?
Dr. Polona Pengal, Eva Horvat, Erik Martin 126

RIBOLOV

Najpomembnejše kraparsko orožje: bojli
Niko Hari 129

DELO RIBIŠKE ZVEZE

Zadnja seja skupščine v tem mandatu
131

1. Upravni odbor v mandatu 2022–2027
Uredništvo 131

PREDSTAVITEV RIBIŠKIH DRUŽIN

Ribiška družina Postojna
Uredništvo, RD Postojna 132

POGOVOR

Pogovor Rok Rozman
Uredništvo 134

DRŽAVNA PRVENSTVA

V Murski Soboti se je začelo zares
Jože Šmejč 136

MEDNARODNA PRVENSTVA

Znani rezultati jubilejnega 35. Odprtega prvenstva za najboljšo umetno muho
Vladimir Mikec - Miki 138

OBVESTILA

Podkovani krap 2022
Jure Ganič 140
Ščukijada 2022
RD Novo mesto 140

SEJMI

Slabša udeležba razstavljalcev in manj obiskovalcev
Borut Jerše 141
Dobra udeležba razstavljalcev in obiskovalcev
Borut Jerše 141

V SPOMIN

Jožef Novak 142
Mitja Kastelic 142
Miro Čerekovič 142

ZNANJE IN IZKUŠNJE

Na ščuko
Vladimir Mikec 143

REPORTAŽA

Lov postrvi v središču Ljubljane
Toni Janežič 146

RIBIŠKA PRIPOVED

Na Oplotniščico
David Babič 148

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Samo Maček zna tako zmagati
RD Bistrica 149
Milan Lebar hodi na ulov rib skozi celo leto
Jože Žerdin 149
Največ ribiške sreče je imel Igor Klarič, ki je ujel 17.900 g rib
Jože Žerdin 150

MLADI RIBIČ

Srečanje mladih ribičev RD Slovenska Bistrica
Konrad Hohler 151
Prvi koraki v samostojno muharjenje
Blaž Dominik 152

RIBIČI PIŠEJO

Ribja čorba, kot jo kuha dr. Gyorgy Novics
Stane Omerzu 155

MUHARSKI KOTIČEK

Teža muhe - eden glavnih dejavnikov muharjenja pod vodo
Tomaž Modic 157

RIBIČI KUHAJO

Ribje juhe
Borut Jerše 159

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:

glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovo zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

Uredništvo

Fotografska razstava *Lepotica je zver*

POKLON SOŠKI POSTRVI IN TRADICIJI RIBIŠTVA

FESTIVAL SOŠKE POSTRVI

Po nekaj letih premora so v Tolminu v začetku aprila obudili Festival soške postrvi, ki so ga sicer prvič organizirali že jeseni 2011 v Kobaridu. Občina Tolmin se s projektnima partnerjema – Ribiško družino Tolmin in ribogojnico Faronika – ter sodelovanjem Zavoda za turizem Dolina Soče želi na ta način pokloniti tradiciji ribištva in ribogojstva v dolini Soče ter ozaveščati o športnem ribolovu in kulinariki.

Smaragdni raj in soška lepotica

Prvi festivalski vikend so predstavili dokumentarni film *Smaragdni raj*, ki je nastajal dobrih šest let. Tirolec **Laurens Bubendorfer** je ob začetku snemanja svoj dom našel v Posočju: s filmom pa 35-letni avstrijski ljubitelj narave, ribič in filmski ustvarjalec izpoveduje svojo ljubezen do ribištva in muharjenja, pripoveduje o lepotah doline Soče ter hkrati ozavešča o pomenu zaščite vodnih virov, vodnih območij ter ribogojstva. O vsem tem pripoveduje tudi fotografska razstava Ribiške družine Tolmin *Lepotica je zver*. Prikazuje soško postrv v vseh razvojnih fazah in človeški doprinos k ohranjanju te edinstvene ribje vrste. Odstira tudi romantični svet ribolova v Soški dolini, kjer si največja evropska postrv in muhar križata poti.

Tolminke Valčkov Šum

V okviru festivala so slovesno odprli učno pešpot ob Tolminki, ki je sicer nastajala v ločenem projektu, prav tako sofinanciranem iz sredstev Republike Slovenije in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo. Prva gradbena dela so na tej 1,25 kilometra dolgi tematski pešpoti stekla pred enim letom.

Razvajanje brbončic

Ob njej je urejenih devet točk z različnimi igrali in počivali ter informativnimi tematskimi tablam. Pri naložbi, vredni dobrih 278.000 evrov, sta poleg tolminske občine sodelovali

Delavnica vezave muh z Dušanom Dolinarjem

Maja Keuc in Uroš Perić

še Ribogojnica Faronika in Zavod Sara Vuri. »Zamisel je bila, da predstavimo reko Tolminko, življenje rib v rekah, lokalne zanimivosti, povezane z zgodovino ribištva, ribogojstva, pa tudi kakšni drugi »ocvirki« se najdejo. Poleg tega smo zasnovali tudi učne liste za šolarje,« je o poti, ki ima ime Tolminke Valčkov Šum, povedal direktor Zavoda Sara Vuri **Dušan Jesenšek**.

Kdaj je več preveč?

Ker pa je v Posočju poleg ribičev ob vodi tudi veliko kopalcev, ljubiteljev vodnih športov, pohodnikov in drugih, so rešitve za sobivanje iskali na okrogli mizi z naslovom *Soška postrv in rekreativna ekologija*. »Leta 1995 je komercialno plovbo ponujalo sedem podjetij, danes jih 80,« je na okrogli mizi na temo nosilne zmogljivosti okolja v okviru Festivala soške postrvi v Tolminu ponazoril **Adis Hrovat**, predsednik Gospodarskega interesnega združenja (GIZ) raftarjev Dolina Soče, ki povezuje 14 domačih agencij. Epidemija je sicer pritisk na reke v zadnjih dveh letih nekoliko zmanjšala, tudi Ribiška družina Tolmin je lani prodala okoli 3.300 ribolovnih dovolilnic, kar je približno polovica običajne prodaje. Kljub temu bo treba v prihodnosti iskati kompromisne rešitve, da okolja, lokalnega prebivalstva ter izkušenj domačih in tujih obiskovalcev ne bi degradirali na škodo vseh.

Z roko v roki s kulinariko

Festivalsko dogajanje so kljub slabemu vremenu zaključili v

V okviru festivala so slovesno odprli učno pešpot ob Tolminki, ki je sicer nastajala v ločenem projektu, prav tako sofinanciranem iz sredstev Republike Slovenije in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo.

slogu s celodnevni peštrim dogajanjem. Kasting tekma je bila sicer predstavljena na maj, medtem ko so se pod šotorom zbrali številni posoški ustvarjalci, obrtniki in kmetije. Tudi rdeča nit keramične delavnice in slikarskega ekstempora je bila voda, na delavnici Triglavskega narodnega parka pa so spoznavali vodne nevretenčarje in preverjali kakovost vode.

Najmlajši so lahko preizkusili ročne spretnosti in potrpežljivost na delavnici vezave muh z domačim ribičem in vodnikom **Simonom Ivančičem** ter večkrat nagrajenim vezalcem muh **Dušanom Dolinarjem**. »Z različnimi umetnimi in naravnimi materiali poskušamo kar čim bolj posnemati pravo muho in tako prelisiti ribo. Soška postrv je še posebej zahtevna in prav zato v Posočje prihajajo ribiči z vsega sveta,« je povedal Dolinar, ki se z vezavo muh profesionalno ukvarja že več kot dve desetletji.

Lokalna zvezda tokratne kulinarčne ponudbe je bila seveda – postrv. V koraku s časom so ponujali ribji burger, postrvi brodet, bruskete s prekajeno

postrvjo in kaviarjem, ribogojnica Faronika pa je ponujala svoje namaze s prekajeno postrvjo s tartufi, olivami, čilijem in kurkumo, postrvi krapčo, dimljen file ter vložene file v kislo s čebulo in začimbami. Dobrih 320.000 evrov oz. kar dve tretjini prometa je družba Faronika, ki je sicer v 100-odstotni lasti Ribiške družine Tolmin, lani ustvarila s prodajo za konzum. »Prodaja se je povečala predvsem osnovnim šolam, vrtcem in domovom za starejše, dobro sodelujemo tudi s Kmetijsko zadruzo Tolmin,« je bil zadovoljen direktor **Tomo Sotenšek**.

Obiskovalci Festivala soške postrvi pa so se lahko naučili filiranja ribe in našli nove zamisli na kulinarčni delavnici **Akademije Jezeršek** z Ano Šušteršič in Rokom Jezerškom. Kraljica kroznika je bila postrv, iz katere so pripravili kruhke s prekajenim filejem postrvi, rukolo in hrenom ter ribji krapčo z rezino pomaranče, šparglji, vodno krešo in blazinicami smetanovega hrena, ki jih pripravimo tako, da jih v modelčku zamrzemo v zamrzovalniku. Prava poslastica so bili tudi polnozrnat domači krekerji ter žepki iz listnatega testa, polnjeni z nadevom iz dimljene postrvi, kremnega sira in zelišč. Enak nadev so uporabili tudi za domače raviole, postrežene s špinačno omako s čemažem in kaviarjem. Piko na i celodnevni dogajanju sta postavila Maja Keuc in Uroš Perić z akustičnim koncertom Cheek to cheek.

Blaž Močnik,
foto: 2Lindens Photography

Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje
Peštra izbira muharskih kompletov SIMMS:

SIMMS Freestone set
499 €

SIMMS Tributary set
319 €

Delovni čas: pon - pet 9:00 - 12:00 & 14:00 - 17:00, sob 9:00 - 12:00
G | 031 611 479 W | kostevc.si E | trgovina@kostevc.si
TRGOVINA KOSTEVC | WWW.KOSTEVC.SI

PREGRAD V SLOVENIJI – SE RIBE SPLOH ŠE LAHKO SELIJO?

V naslednjih desetih letih bo Evropa namenila ogromne količine finančnih sredstev za odstranjevanje pregrad in obnovo rek. Če bo Slovenija zamudila ta vlak, bomo obsojeni na uničene vodotoke in zdesetkane populacije vodnih organizmov. Nasprotno bi aktivacija na tem področju omogočila črpanje evropskih sredstev in zagotovila koristi za vse – stroko, gospodarstvo in naravo.

Že leta 2018 je Evropska agencija za okolje reguliranje rek prepoznala kot eno najbolj škodljivih praks, ki vpliva na kar 40 % vodnih teles (EEA, 2018). Posledica prekomernega poseganja v sladkovodne ekosisteme je 84-odstotni upad populacij sladkovodnih vretenčarjev (sesalcev, ptic, dvoživk in rib) od leta 1980 (WWF, 2020). Raziskovalci so popisali več kot milijon pregrad na evropskih rekah, vendar je po njihovih ocenah resnično število verjetno kar ~61 % višje (Belletti s sod., 2020). Številne države namreč – podobno kot v Sloveniji – nimajo enotnih baz podatkov o pregradah.

Da bi pospešili in razširili ukrepe za obnovo naravnih vodnih ekosistemov so Združeni narodi z letom 2021 razglasili Desetletje renaturacij (UN, 2021). Evropa trendom sledi z najnovejšo Strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030 (v nadaljevanju Biotska strategija), v kateri si je zastavila do sedaj nepredstavljen cilj – znova povezati 25.000 km rek oziroma rečnih odsekov. V pripravi je zakonodaja, ki bo države članice zavezala k doseganju tega cilja, torej tudi Slovenijo. Kako se bo Slovenija lotila problema, če niti ne poznamo števila in lokacij vseh pregrad na naših rekah? Da ostalih podatkov o pregradah, ki so ključni za ugotavljanje vpliva pregrad na rečne ekosisteme, niti ne omenjamo.

Številni negativni vplivi pregrad – fragmentacija in ojezeritve, sprememba tokov sedimentov in pretokov, prekinitev selitvenih poti rib, izumiranje vrst, posegi v naravna območja, izguba virov hrane, poplavna ogroženost – so dobro znani (Liermann s sod., 2012). Rezultati ekonomskih analiz kažejo, da je odstranjevanje pregrad ekonomsko učinkovitejše od rekonstrukcij, obnov oziroma gradnje ribjih stez (Baecher s sod., 1980; Whitelaw s sod., 2002). Poleg tega raziskave kažejo, da merila oblikovanja ribjih stez ne ustrezajo naravnim raznolikosti med osebki, populacijami in vrstami rib niti ne morejo nadomestiti naravnih habitatov in geomorfoloških procesov v rekah (Birnie-Gauvin s sod., 2018).

Glavna ovira za ustrezno, strokovno podprto načrtovanje in izvajanje ponovnega povezovanja rečnih odsekov predstavlja pomanjkanje, neurejenost in nedostopnost podatkov, kar ima lahko za posledico vse od neučinkovitega črpanja razpoložljivih sredstev do finančnih sankcij zaradi nedoseganja zastavljenih ciljev. Slovenija je že leta 2016 v PU NUV II

(2016) predvidela ukrep HM7b Določitev prioritete za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih in pripadajoča finančna sredstva (124.000 €). Glede na to, da ukrep najdemo tudi v osnutku novega PU NUV III (2022-2027), je na mestu vprašanje, ali je bil ukrep vsaj delno izveden oziroma zakaj ni bil?

Ker na ta vprašanja nismo dobili odgovorov, smo v Zavodu REVIVO izvedli prvo analizo podatkov o pregradah v Sloveniji. Namen raziskave je bil ugotoviti stopnjo razdrobljenosti rek v Sloveniji in na teh podatkih izvesti pilotno prioritizacijo odstranjevanja pregrad za vodne organizme s pomočjo orodja Barrier Prioritization Tool (Martin, 2019).

Materiali in metode

Podatke o pregradah smo zbirali na podlagi vlog za dostop do informacij javnega značaja in z neposrednim dostopom do objavljenih podatkov prek spletnih interaktivnih orodij. Prioritizacijo smo izvedli z orodjem Barrier Prioritization Tool (Martin, 2019), ki omogoča vključevanje in kombiniranje najrazličnejših kazalnikov.

Preglednica 1: Opis izbranih kazalnikov po skupinah z utežmi, ki ustrezajo t. i. »Urvnoteženem scenariju«.

Skupina	Kazalnik	Definicija	Utež
Vzdolžna dimenzija	Dolžina gorvodnega funkcionalnega omrežja	Funkcionalno omrežje opredeljujejo tisti odseki rečne mreže, do katerih bi lahko ribe teoretično dostopale iz katere koli druge točke v tej rečni mreži.	8
	Dolžina dolvodnega funkcionalnega omrežja		8
	Relativni doprinos omrežju	Relativni doprinos izračunamo kot razmerje med manjšo od dolžin funkcionalnih omrežij in vsoto obeh dolžin funkcionalnih omrežij.	9
	Število ovir dolvodno	Je število vseh pregrad od tarčne pregrade do morja oziroma državne meje*.	8
Vpliv porečja	Gozd v gorvodnem funkcionalnem omrežju	Delež pokritosti z gozdom v 40-metrskem obvodnem pasu v gor- oziroma dolvodnem funkcionalnem omrežju.	9
	Gozd v dolvodnem funkcionalnem omrežju		9
	Urbanizacija v gorvodnem funkcionalnem omrežju	Delež pokritosti z urbanimi območji v 40-metrskem obvodnem pasu v gor- oziroma dolvodnem funkcionalnem omrežju.	8
	Urbanizacija v dolvodnem funkcionalnem omrežju		8
Ekološka celovitost	Kraška geologija gorvodno	Delež območij s kraškim hidrogeološkim značajem v gorvodnem funkcionalnem omrežju. (Pokritost se izračuna enako kot v primeru pokritosti z gozdnimi površinami.)	6
	Kraška geologija dolvodno		6
	Ekološko stanje gorvodno	Za vsako funkcionalno omrežje se določi z ekstrapolacijo ekološkega stanja najbližjega dolvodnega referenčnega mesta.	7
	Ekološko stanje dolvodno		7
	Zavarovana območja	Delež območij z varstvenim statusom na področju celotnega funkcionalnega omrežja (pokritost se izračuna enako kot v primeru pokritosti z gozdnimi površinami).	7

V pilotnem primeru smo uporabili zgolj posredne kazalnike, saj podatkov za oceno neposrednih za Slovenijo nismo našli.

Prioritizacija poteka na podlagi kazalnikov, s katerimi poskušamo oceniti, kakšne posledice bi imela odstranitev posamezne pregrade. Tako nam npr. kazalnik »dolžina gorvodnega funkcionalnega omrežja« pove, koliko dodatnih kilometrov reke bi imele ribe na voljo, če bi neko pregrado odstranili. Skupno smo uporabili 13 različnih kazalnikov (Preglednica 1), iz katerih smo v naslednjem koraku oblikovali scenarije. Natančna opredelitev posameznih kazalnikov in scenarijev je opisana v Pengal in sod., 2022.

V orodju Barrier Prioritization Tool lahko za vsak kazalnik določimo utež, kar nam omogoča simulacijo različnih scenarijev na podlagi strokovnih argumentov. Za potrebe pilotne demonstracije smo kot primer odločanja uporabili t. i. Uravnoteženi scenarij, pri katerem smo uteži porazdelili enakomerno med vsemi kazalniki in skupinami (Uravnoteženi scenarij, Preglednica 1). V tem scenariju so ekološke in socioekonomske koristi odstranitve uravnotežene, tako da noben posamezen kazalnik ne prevlada nad drugim.

Rezultati in razprava

Število in tipi pregrad

V vseh obstoječih državnih bazah podatkov smo skupno identificirali 61.781 zapisov o pregradah na obeh porečjih, 51.859 na Donavskem porečju (Dp) in 9.922 na Jadranskem povodju (Jp; Slika 1). Glede na dolžino rečne mreže Slovenije (44.580,80 km) imamo tako v Sloveniji 1,39 pregrade na rečni kilometer oziroma eno pregrado na vsakih 721,6 metrov. V postopku odstranjevanja podvojenih podatkov med bazami smo ugotovili velika odstopanja pri zajemu koordinat za posamezne pregrade – posamezne pregrade so bile v različnih bazah podatkov locirane tudi do 100 m daleč od dejanske lokacije pregrade. Pri znanih lokacijah smo takšne duplikate ročno odstranili, pri lokacijah, ki nam niso poznane, pa smo oba zapisa ohranili kot ločeni pregradi. Posledično lahko pri končnem številu pregrad prihaja do manjših odstopanj (<0,7 %).

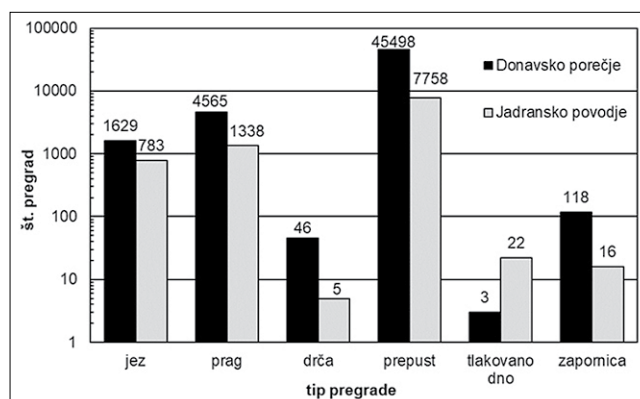
Podatki o gostoti pregrad so močno odvisni tudi od natančnosti ocene dolžine rečne mreže, zato je primerjava z drugimi državami težavna. V projektu AMBER so za večino Evropskih držav zabeležili nižjo gostoto pregrad (Preglednica 2), vendar so hkrati opozorili, da so ocene verjetno podcenjene iz podobnega razloga kot v Sloveniji.

Preglednica 2: Gostota in ocena števila pregrad za izbrane Evropske države (Belletti s sod., 2020).

Država	Gostota pregrad [št./km]	Ocena št. pregrad
Avstrija	0,51	8.607
Švica	8,11	171.693
Francija	0,35	63.932
Slovenija	0,13	1321
Italija	0,49	65.756
Srbija	0,59	14.901

Raziskava Ferjančič (2019) na reki Bači kaže, da je kar 37,98 % pregrad poškodovanih od 40 do 90 % in le 12,66 % nepoškodovanih. Še bolj zaskrbljujoča je ugotovitev, da ima DRSV realne podatke o stanju pregrad le za 61 % teh pregrad, za ostale nima podatkov ali pa ocena stanja ni v skladu s stanjem na terenu (Ferjančič s sod., 2018; Kryžanowski s sod., 2013). Če ta razmerja preslikamo na celotno Slovenijo, ugotovimo, da je potencialno kar 23.464 pregrad poškodovanih od 40 do 90 %. Tako poškodovane pregrade običajno tudi nimajo funkcije, predstavljajo največje tveganje in so posledično idealni primeri za prve projekte odstranjevanja. Identifikacija takšnih pregrad bi morala biti torej prva prioriteta.

Če pregrade razdelimo glede na njihov tip, ki deloma odraža tudi njihov vpliv na vodno okolje in ribe, ugotovimo, da daleč največji delež predstavljajo prepusti, ki jim sledijo pragovi (Slika 1).

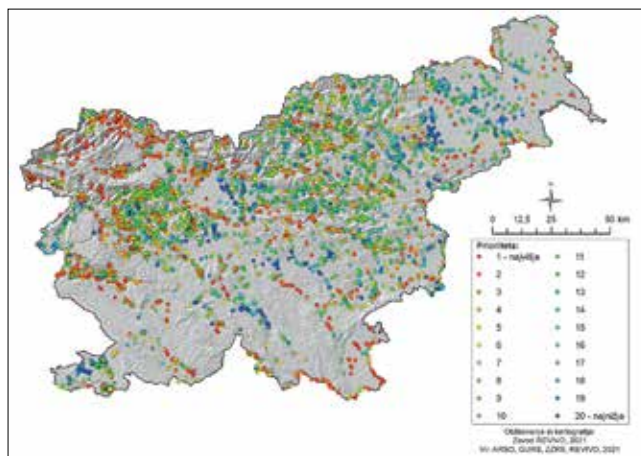

Slika 1: Primerjava števila različnih tipov rečnih pregrad na Donavskem porečju in Jadranskem povodju (za prikaz podatkov smo uporabili logaritmirano skalo, podatki nad stolpci prikazujejo dejansko število pregrad). (Vir: DRSV, ARSO, ZZRS, GURS, AMBER).

Oba najpogostejša tipa pregrad (prepusti in pragovi) sta navidezno najmanj škodljiva, vendar raziskave kažejo, da so zaradi izjemno visoke gostote teh pregrad njihovi kumulativni vplivi celo večji kot vplivi velikih pregrad (Chamberlain, 2020; Belletti in sod. 2020). Po podatkih Statističnega urada RS iz leta 2014 ima Slovenija 38.884 km javnih cest (občinskih in državnih) in 770 km avtocest (Gruden s sod., 2015). Tako gosto cestno omrežje seveda zahteva pogosto uporabo prepustov, katerih namen je omogočiti pretok površinske vode pod cestiščem. Hkrati so pragovi zaradi svoje enostavne izvedbe v Sloveniji izjemno priljubljeni med inženirji, za tako imenovano vzdrževanje nivelete dna, zaradi upravljanja z ribami pa pogosto tudi med ribiči, ki tako lažje omejujejo razširjanje vloženih rib.

Pilotni primer prioritizacije

V nadaljevanju na primeru Uravnoteženega scenarija (Preglednica 1) prikazujemo uporabnost metod prioritizacije za načrtovanje in odstranjevanje pregrad. Cilj izbranega scenarija je doseči čim boljše ekološke koristi odstranjevanja pregrad na območjih, kjer so takšni posegi najbolj sprejemljivi (daleč od mestnih območij) in ekonomsko upravičeni (zaščitena območja; območja z nižjo gostoto ovir; običajno manjše ovire itd.). Po pričakovanjih so najvišjo prioriteto za odstranitev dobile pregrade, katerih odstranitev bi odprla najdaljši povezan odsek reke, ter se nahajajo v najbolj ohranjenih območjih in ne povzročajo konfliktov v prostoru (Slika 2). Pri tem je nujna previdnost pri interpretaciji rezultatov za pregrade na rekah, ki tečejo v sosednje države, saj podatkov o kazalnikih za druge države nimamo, kar je prav tako eden izmed izzivov načrtovanja obnove rek.

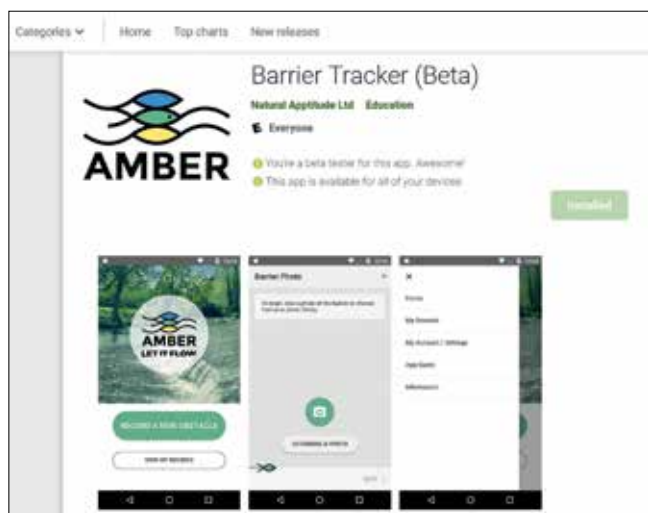
Slika 2: Prikaz rezultatov prioritizacije v spletnem orodju za Uravnoteženi scenarij. Prepusti so bili v postopku prioritizacije upoštevani, a na zemljevidu zaradi velike številnosti niso prikazani.

Rezultati kažejo prednosti in potencialne orodja za načrtovanje odstranjanja pregrad. Kot pri vseh drugih orodjih pa so pogoj za strokovno in zanesljive rezultate kakovostni in zadostni podatki. Čeprav so podatki o pregradah ključni za prioritizacijo obnove rek, pa na drugi strani v Sloveniji močno primanjkuje tudi podatkov o številu in pestrosti vodnih organizmov oziroma njihovi ekologiji v odnosu do pregrad in druge vodne infrastrukture, kot npr. raba in kakovost habitatov, selitvene poti, občutljivost na spremembe procesov sedimentacije, pričakovane spremembe razporeditve populacij v prostoru glede na klimatske spremembe ipd. Vsi ti in številni drugi parametri so pomembni za ustrezno vrednotenje vplivov kakršnih koli posegov na vodne organizme in posledično prioritizacijo obnove rečnih ekosistemov.

Evropske politike so začrtale smer prihodnjega upravljanja z vodami, ki jasno zahtevajo ponovno vzpostavitev prosto tekočih rek. Predpogoj, da se v Sloveniji te naloge lotimo strokovno, je seveda popis pregrad. Takšen projekt, primerljiv z vseslovenskim popisom nepremičnin, zahteva skrbno načrtovanje, vodenje in izvedbo, ki pa je lahko strokovno izveden le ob tesnem sodelovanju med hidrološko, ekološko in družboslovno stroko. Ribiči so v tem kontekstu ključna skupina prebivalcev Slovenije, saj ob vodah preživijo veliko časa, jih zato dobro poznajo in tudi ščitijo, hkrati pa lahko z obnovo rek in posledično povečanjem številčnosti ribjih populacij tudi ogromno pridobijo.

Demonstracija prve prioritizacije vzpostavitve prehodnosti, ki smo jo izvedli, dokazuje, da pristopi, metodologije, orodja in znanje za prioritizacijo v Sloveniji že obstajajo. Naj ti prvi koraki služijo aktivaciji stroke v smeri širše strokovne razprave in iskanja konsenzov glede prioritizacije in ustreznih ukrepov za obnovo prosto tekočih rek tudi v Sloveniji.

Slovenija se je kot članica Evropske unije zavezala k obnovi prosto tekočih rek. Skrbi dejstvo, da trenutno ne razpolaga z urejeno, redno vzdrževano bazo podatkov o pregradah niti nima osnovnih podatkov o vodnih organizmih, ki bi ji omogočila strokovno odločanje o prioritizaciji obnove. Vzdrževanje obsežne in razdrobljene vodne infrastrukture je tako ekonomsko kot ekološko neutemeljeno, hkrati pa nakazuje tudi smiselne in zahtevane korake k reševanju težave.

Slika 3: Aplikacija AMBER Barrier Tracker v aplikaciji Google Play.

Identifikacija nefunkcionalnih, nevzdrževanih in nelegalnih pregrad je prva prioriteta, pri kateri lahko pomaga prav vsak, še posebej pa ribiči, ki reke v svojem lokalnem okolju zelo dobro poznajo. Za zaključek tako pozivamo vse bralce teh vrstic, da nam posredujete podatke o pregradah s pomočjo

mobilne aplikacije Barrier Tracker (Slika 3), ki je na voljo tudi v slovenskem jeziku, ali na elektronski naslov polona.pengal@ribiska-zveza.si.

Dr. Polona Pengal, univ. dipl. biol.,
Zavod za ihtiološke in ekološke raziskave REVIVO
Eva Horvat, mag. ekol. biod.,
Zavod za ihtiološke in ekološke raziskave REVIVO
Erik Martin, Maine Chapter,
The Nature Conservancy, Brunswick, Maine, ZDA

Zahvala

Zahvaljujemo se Herniku Osterbladu za številne razprave in komentarje pri načrtovanju in izvajanju raziskave The Nature Conservancy Europe in da ste izbrali Slovenijo za izvedbo demonstracije orodja.

Literatura

- Belletti B., Garcia de Leaniz C., Jones J., Bizzi S., Börger L., Segura G., Castelletti A., van de Bund W., Aarestrup K., Barry J., Belka K., Berkhuisen A., Birnie-Gauvin K., Bussetini M., Carolli M., Consuegra S., Dopico E., Feierfeil T., Fernández S., Fernandez Garrido P., Garcia-Vazquez E., Garrido S., Giannico G., Gough P., Jepsen N., Jones PE, Kemp P., Kerr J., King J., Lapińska M., Lázaro G., Lucas MC, Marcello L., Martin P., McGinnity P., O'Hanley J., Olivo Del Amo R., Parasiewicz P., Pusch M., Rincon G., Rodriguez C., Royte J., Schneider CT, Tummers JS, Valles S., Vowles A., Verspoor E., Wanningen H., WNTzen
- Birnie-Gauvin, K., Candee, M.M., Baktoft, H., Larsen, M.H., Koed, A. in Aarestrup, K. 2018. River Reserach and Applications 34(6), 548–554.
- Chamberlain, L. 2020. Death by a thousand cuts. Black catalogue of small hydropower plants. Riverwatch, Avstrija in EuroNatur, Nemčija
- COM, 2020. Communication from the commission to the European parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions EU Biodiversity Strategy for 2030 Bringing nature back into our lives.
- EEA, 2018. European waters - assessment of status and pressures 2018. EEA Report No 7/2018. European Environment Agency, Luksemburg.
- EEA, 2020. Water use and environmental pressures - Tracking barriers and their impacts on European river ecosystems. Briefing no. 30/2020.
- Ferjančič K., Hamzič, R. in Čarf, M. 2018. Vzdrževanje reke Bače na primeru prehodnosti rib. 29. Mišičev vodarski dan, 139–150.
- Ferjančič K., 2019. Ocena prehodnosti prečnih vodnih objektov na reki Bači glede na mobilno sposobnost rib. Univerza v Ljubljani, Slovenija [magistrsko delo].
- Gruden, F. in Čampa, J. 2015. V letu 2014 smo imeli v Sloveniji približno 38.900 kilometrov javnih cest. Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/5559> [14. 10. 2021].
- Kryžanowski, A., Širca, A., Ravnikar-Turk, N. in Humar, N., 2013. Zemeljske in betonske vodne pregrade strateškega pomena v RS – VOD-PREG. Slovenski vodar 26. Ljubljana.
- Liermann, C. R., Nilsson, C., Robertson, J. in Ng, R. Y., 2012. Implications of dam obstruction for global freshwater fish diversity. Bioscience 62, 539–548.
- Martin, E.H. 2019. "Assessing and Prioritizing Barriers to Aquatic Connectivity in the Eastern United States." *Journal of the American Water Resources Association* 55 (2): 401– 412.
- Pengal, P., Gričnik, M. in Alif, Ž. V., 2021. Razdrobljenost rek v Sloveniji: Poziv k izvedbi nacionalnega popisa. Vodni dnevi 2021.
- Pengal, P., Horvat E., Gričnik M. in Martin E. 2021. Fragmentacija in obnova rek v Sloveniji. Mišičevi vodarski dnevi 2021.
- PU NUV II, 2016. Program ukrepov upravljanja z vodami na podlagi prvega odstavka 57. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI–A, 41/04 – ZVO–1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15), Ljubljana, Slovenija
- UN, 2021. The United Nations Decade on Ecosystem Restoration Strategy. Dostopno na: <https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/31813/ERDStrat.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [23. 8. 2021].
- Whitelaw, E. in Macmullan, E., 2002. A Framework for Estimating the Costs and Benefits of Dam Removal: Sound cost-benefit analysis of removing dams account for subsidies and externalities, for both the short and long run, and place the estimated costs and benefits in the appropriate economic context. BioScience, 52: 8, pp. 724–73.

NAJPOMEMBNEJŠE KRAPARSKO OROŽJE: BOJLI

V vsakem športu poznamo revolucionarno spremembo v toku zgodovine, ki je popolnoma spremenila izvajanje aktivnosti. Pri košarki pravilo štiriindvajsetih sekund ali trojka, pri nogometu prepovedani položaj, pri smučarskih skokih pa tehnika »V« letenja, ki je nadomestila skakanje z iztegnjenimi smučkami. Tudi krapolov pozna dve takšni spremembi, ki sta poskrbeli za tektonske premike v dožemanju in izvajanju tega športa. Verjetno je bil najpomembnejši izum naveze z lasom Kevina Maddocksa in Lena Middletona v osemdesetih. Velikana športa sta s skupnimi močmi ustvarila enega najpomembnejših premikov naprej v kraparski zgodovini. V tej številki se bomo pogovarjali o čisto prvi kraparski revoluciji, ki je orala ledino za vse, kar danes poznamo pod nadpomenko moderni krapolov. Pisali bomo o vabi, ki je sploh omogočila športni krapolov – o bojliju.

Naši kraparski predniki so prisegali na mehke zmesi atraktivnih in hranilnih snovi, s katerimi so skušali pretentati krape druge polovice dvajsetega stoletja. Naleteli so na težavo: mehke in hitro topne snovi so privabljale tudi neželen drobiž, kot sta linj in ploščič, vabe pa so bile na trnku zelo neobstoje. V tem trenutku kraparske zgodovine na prizorišče stopi Britanec Fred Wilton. Leta 1972 je kot prvi v izdaji revije *The Carp* polemiziral to problematiko in tudi našel rešitev: vabo s tršo zunanostjo, ki bi rešila obe težavi takratnih ribičev – danes vsem znano kot bojli. Kot že samo ime daje slutiti, gre za prevod angleškega glagola 'to boil' in pomeni vreti. Ta proces termične obdelave testenih zmesi in past je povzročil učinek veliko daljše obstojnosti vabe na trnku, poleg tega pa je rešil še drugo, enako pomembno težavo.

Z bojliji je ribič namreč postal selektiven – naenkrat je iz enega krapa na deset prijemov razmerje ujetih velikih rib postalo znatno večje. Nekateri se morda na tej točki upravičeno sprašujete, ali koruza in oreščki ne ustvarijo enakega učinka? Res je, ribič tudi s temi vabami postane selektiven do neke mere, vendar se atraktivnosti in frekvence prijemov z bojlijem ne da primerjati. Tako je krapar dobil najboljše iz obeh svetov, izjemno obstojno, a še kako lovno vabo. Dandanes si ribiči na krapa brez magične kroglice skoraj ne zna predstavljati nam tako ljubega športa. O bojlijih gre 50 let po njihovem rojstvu povedati še veliko več. Pol stoletja razvoja je prineslo številne vrste vab, ki svoje predhodnike po lovnosti pospravijo v žep. Oglejmo si nekaj različnih vrst čudežnih kroglic.

Proteinski bojli in bojli na osnovi ribjih in živalskih mok

Za vključevanje ribjih mok v bojli recepte se moramo zahvaliti legendarnemu Rodu Hutchinsonu, gotovo enemu največjih kraparskih veljakov vseh časov. Vabe na osnovi ribjih mok so najbolj pogosti bojliji na trgu in to z dobrim razlogom. Z bojlijii iz kvalitetnih ribjih mok lovimo vsepovsod in vedno. Ne pričakujte čudežev, bojli so vendarle le orodje, ki je tako dobro kakor mojster, ki z orodjem upravlja.

Živalski proteini so najboljši približek krapove naravne prehrane in so ravno zaradi tega odlični atraktor v vodi, krapa pa stimulirajo k teku. Verjetno najbolj kvalitetna ribja moka, ki bojlijev ne naredi pregrešno dragih, je LT 94, narejena na nizki temperaturi, še ena odlična moka je tudi »predprebavljena ribja moka«. Skupna smiselna vrednost ribjih mok v bojlijih je tam okoli 30–35 %, kar je tudi industrijski standard. Mnogo več je popolna potrata, višek pa ne pride do izraza.

Bojli mora biti le dovolj dober, da ga krap hoče zaužiti. Vse ostalo je odvisno od ribiča.

Tu so še visokoproteinski bojliji. Vabe na osnovi mlečnih in drugih proteinov so svoj vrh priljubljenosti doživele v poznih osemdesetih. Sestavine, kot so kazein (glavna sestavina mleka prežvekovalcev), sirotkine beljakovine in kalcijev kazeinat se kot ključni sestavni deli boilijev pojavljajo tudi danes. Vendar pazljivost s prekomerno uporabo takih boilijev ni odveč, saj ribe visokoproteinsko hrano dlje časa prebavljajo, kar pomeni, da se tudi prej nasitijo. Prav tako ne nasedajte marketinškemu trikumu o visoki vsebnosti proteinov. Vsi bojlijii,

Dobra vaba omogoči številčnejši in večji ulov.

ki imajo proteinsko vrednost višjo od 30 %, so potratno in nes pametno sestavljene.

Bojli na osnovi ptičje hrane

Na prvi pogled te vabe izgledajo nekoliko bolj puste od ostalih, vendar nič ne more biti dlje od resnice. Sestavine, kot so *robin red*, *prosecto* in *nectarblend*, po ceni ne zaostajajo veliko za prestižnimi ribjimi mokami in ostalimi luksuznimi sestavinami niti ne zaostajajo po kakovosti in atraktivnosti. Oplemenitene z različnimi olji, semeni, sušenimi insekti, larvami in začimbami tvorijo neverjetno kakovostnega in še kako lovnega bojlija. Vabe na osnovi ptičje hrane so izjemno lahko prebavljive in topne, zato izstopajo predvsem v času, ko je voda hladna. Naj vas prejšnji stavek ne zavede – kljub temu da boljliji na tej osnovi prevladujejo pozimi, so vabe še kako lovne tudi v poletnih mesecih. Sestavine *birdfood* nase sijajno vežejo arome, zato že majhna količina raznih eteričnih olj in aditivov naredi veliko razliko. Zaradi svoje »poroznosti« opisani boljliji delujejo zelo hitro in so idealni za dnevne, hitre ribolove. Vabe na osnovi ptičje hrane so proteinsko manj bogate, zato je smiselno iskati take, ki so jim dodani proteini.

Bojli, napolnjen z aromatiki (bojli le kot nosilec okusa)

Ta vrsta je najbolj osnovna v spektru kraparskih vab. Navadno so izjemno ugodne, kar pritegne marsikaterega ribiča. Prav tako so močnega vonja in atraktivnega izgleda, zato jih uporablja nemalo ribičev. Razumem racionalizacijo tega, da ribič lahko kupi več hrane za manj denarja, vendar premislite, če bi rajši pojedli kilogram slabe hrane ali uravnotežen in okusen obrok v zmerni količini. Žalosti me, da veliko ribičev zaradi cenovne ugodnosti ostane pri tej različici bojlijev, ko pa bi lahko ujeli veliko več z manjšo količino vab. Vse preveč je proizvajalcev bojlijev, ki z dišavami lovijo ribiče, namesto da bi ti lovili ribe. Ne morem dovolj poudariti pomembnosti tega, da so veliko pomembnejše same sestavine v bojliju kot pa njihov izgled, vonj ali okus. Že sama miselnost, da lahko na določeni vodi ribo ujamemo samo z enim okusom vabe, je popolnoma zgrešena (*Na tej vodi dela samo dišeč, smrdeč bojli ...*). Seveda se tudi s takimi vabami da loviti in ujeti, vendar niti približno toliko in tako pogosto kot s kakovostnimi in hranilnimi (»food source«) bojliji.

Osebnostne preference

Z leti sem se nekako odmaknil od uporabe bojlijev velikih, svetovno znanih proizvajalcev. Vse več je poudarka na popolni kemični sestavi bojlijev, najbolj senzorno vpadljivi aro mi ali najbolj izrazitem Ph-faktorju. Ti boljliji so ponavadi sestavljeni iz nekoliko cenejših mešanic mok, a so na kemični ravni dodelani do popolnosti. Trdno verjamem, da obstaja nemalo vod, kjer lahko take vabe popolnoma zatajijo, zato se sam obračam k slovenskim

proizvajalcem (trenutni trg je z njimi dobesedno nasičen) boljlijev. Pri nas imamo nemalo mojstrov izdelave le-teh, ki poudarjajo hranljivost in bogat nabor sestavin, izbirajo najboljše moke in ne varčujejo s pomembnimi dodatki. To so GLM (Novozelandska zelenousta školjka), jetrni ekstrakt, aminokisline, kot so N-bu-trična kislina in betain, lignjev ekstrakt, moka iz kozic, sestavine z vitamini B, D in A, ki jih krapji nenehno iščejo v naravi ...

V mojem arzenalu

V tem poglavju vam bom predstavil lastno miselnost glede vab, ne glede na proizvajalca, s katerim sodelujem že vrsto let. Opisal vam bom tri vrste boljlijev, brez katerih si lastnega ribolova ne predstavljam. Prva taka kroglica je vaba na osnovi ptičje hrane, ki ji je dodan GLM (Novozelandska zelenousta školjka). Ta se

Moji favoriti: rožnata barva, kakovostna sestava, topnost in hranilna vrednost.

stavina je ena izmed najboljših, kar jih poznam, še posebej pa do izraza pride v boljlijih *birdfood*. V boljlijih na ribji osnovi je bolj kot ne potratni presežek, še posebej v večjih količinah. Ta izjemno topna in atraktivna hrana – zaradi dodatka mlečnega proteina – skoraj doseže proteinsko vrednost ribjih boljlijev. Ker tak boljli dopušča »čaranje« s kemijo, so dodatki raznih aminokislin krasen doprinos. Tudi barva daje svoj čar, roza barva, ki jo res rad uporabljam, je na vodnem dnu dokazano najbolj vidna. Tak boljli se dobro obnese v hladnih vodah, saj ribe začnejo optimalno delovati komaj takrat, ko voda preseže nekeje 12 stopinj Celzija.

Drugi boljli, v katerega polagam svoje upe, je dokaj preprost in je na osnovi začimb, ki jih krapji brez izjeme obožujejo. *Robin red*, česen in kozice so v mojih očeh nepogrešljiva kombinacija, h kateri se obračajo številni proizvajalci kraparskih produktov. Kombinacija moke kozic s ptičjimi mokami je zame najboljša kombinacija, saj dobimo najboljše iz obeh svetov: topnost in kakovostno hranilno vrednost. Zaradi ptičje baze se v kombinaciji z začimbami dobro obnesejo eterična olja, konoplja in *nectarblend*. Te boljlije uporabljam v vročih mesecih, ko krap aktivneje išče ogljikove hidrate (ne proteine), eterična olja pa senzorične signale hitro širijo okoli krmišča.

Tretji in najbolj vsestranski boljli pa je zame boljli na osnovi piščančje moke in jetrnega ekstrakta. To je moj jesenski favorit, ko si krap nabira zalogo za zimo (prav tako odlična izbira za ribolov pred drstjo). Poleg proteinske bombe, ki jo krap dobi v osnovi, si za letni čas, ko krap najbolj išče hrano, privoščim tudi nekaj prestižnih dodatkov, ki jih ta boljli vsekakor vsebuje: *nectarblend*, *prosecto* (ptičja hrana s posušeni insekti in jajčno hrano) ter ličinke žuželk. Po proteinski vrednosti ta boljli odgovarja ribjim, vendar ne vsebuje ribjih mok. Na jezerih, kjer so krapji pred gobce dobili tisoč in eno variacijo različnih kroglic, je ravno taka zame dala največje uspehe.

Niko Hari

ZADNJA SEJA SKUPŠČINE V TEM MANDATU

Marec je mesec v letu, ko navadno poteka vsakoletna skupščina Ribiške zveze Slovenije. Tokratna je potekala v četrtek, 24. marca 2022. Zadnje skupščine, ki je bila hkrati volilna, se je udeležilo 38 od 64 ribiških družin, ki so predstavljale 8138 glasov, kar je več kot polovica vseh. Skupščina je bila sklepčna. Koronavirus je tudi leto 2021 močno zaznamoval, kar je vplivalo na delo RD. Predsednik dr. Miroslav Žaberl je v poročilu navedel, da se je RZS z Ministrstvom RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) dogovorila o 50-odstotnem znižanju plačila zneska koncesijske dajatve za RD. Nekaj perečih vprašanj je še vedno nerešenih, a jih bo vodstvo še naprej reševalo. Izpostavil je tudi praznovanje 140-letnice organiziranega ribištva in 80-letnice glasila Ribič, ki je potekalo junija 2021 v Bohinjski Bistrici. Pri vprašanju višine članarine za prihodnje leto se ni nič spremenilo, znesek ostaja enak. Člani skupščine so prav tako potrdili finančni načrt za leto 2022.

Predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl in Jože Trojar

Plaketi Ivana Franketa

Mandat 2017–2022, v katerem je bilo doseženih večino zastavljenih ciljev, tudi delo komisij, razen finančno-gospodarske, se tako ocenjuje kot dober. Zagotovo pa bi se na posameznem področju dalo narediti več. Člani skupščine so izpostavili vprašanja oziroma predloge o višjih oblikah usposabljanj, višini članskih prispevkov, posodobitvi baze Klen, koncesijah in rubrikah v glasilu. Skupščina je tudi priložnost, ko lahko nagradimo posameznike, ki so v sladkovodnem ribištvu pustili velik pečat. Tokrat sta priznanje Plaketo Ivana Franketa prejela Jože Trojar in mag. Matej Luštek. Njun doprinos je viden predvsem na izobraževalnem področju. Nadalje je predsednik RZS predstavil vizijo naslednjega mandata, sledile so volitve. Člani skupščine so soglasno izvolili nov upravni odbor, ki ga bodo sestavljali: Marko Lipovž, Branko Novak, Marijan Gaber, Aleš Horvat, Igor Kloboves, Bojan Levai, Marko Krajnc, Boštjan P. Zagožen, Peter Jankovič.

1. UPRAVNI ODBOR V MANDATU 2022–2027

Prvi upravni odbor je predsednik dr. Miroslav Žaberl sklical kmalu po skupščini, 14. aprila. Osrednja tema je bila oblikovanje komisij in morebitnih članov. Člani UO so prevzeli svoja področja in določili člane komisij.

UO za mandat 2022–2027:

dr. Miroslav Žaberl, predsednik	RD Celje
Marijan Gaber, za območje MAR	RD Mura Paloma
Igor Kloboves, za območje LJ	RD Barje
Marko Lipovž, za območje PRIM	RD Renče
Aleš Horvat, za območje POM	RD Murska Sobota
Marko Krajnc, za območje GOR	RD Bohinj
Branko Novak, za območje PTU	RD Majšperk
Boštjan P. Zagožen, za območje CEL	RD Šempeter
Bojan Levai, za območje NM	RD Črnomelj
Peter Jankovič, za območje ZAS	RD Brežice

Marijan Gaber bo vodil komisijo za naravovarstvo in ekologijo, Igor Kloboves uredniški odbor, Marko Lipovž gospodarsko in finančno komisijo, Aleš Horvat delo z mladimi, Marko Kranjc

promocijo, Branko Novak tekmovalno komisijo, Boštjan P. Zagožen komisijo za priznanja, Bojan Levai komisijo za usposabljanja, Miroslav Žaberl pravno komisijo, Peter Jankovič tekmovalno podkomisijo za lov rib s plovcem.

Novoizbrani nadzorni odbor:

Dušan Pečnik, predsednik	RD Straža Sava
Martin Miklavac, član	RD Postojna
Jože Šumah, član	RD Velenje

Arbitraža:

Dušan Žorž, predsednik	RD Renče
Božo Božovič, član	RD Šempeter
Borut Bukovec, član	RD Ajdovščina
Simon Ivančič, član	RD Tolmin
Mohor Slatner, član	RD Brežice
Branko Vukan, član	RD Pesnica

Uredništvo

RD POSTOJNA

Ribiška družina Postojna je v letu 2016 praznovala 60. obletnico. Začetki organiziranega ribištva na Postonjskem segajo v prvo polovico 20. stoletja. Od leta 1912 je imela porečje reke Pivke in Nanoščice v zakupu družina Klemenc iz Grobišč pri Postojni. Klemenčevi so upravljali z vodnim življem več kot trideset let. Takoj po drugi svetovni vojni so jim pravico upravljanja z vodami odvzeli. Sledilo je nekaj let nekontroliranega ribolova in lova rakov, vse do leta 1948, ko je bilo ustanovljena Postojnska in Ilirskobistriška ribolovna zadruga. Ta zaradi velikega teritorialnega obsega ni bila preveč uspešna in je zgolj životarila.

Leta 1956 je bil sprejet nov zakon o društvi in takrat je bila ustanovljena ter registrirana Ribiška družina Postojna. Ta zaživi in začne upravljati z vodami, njeno poslanstvo je druženje ribičev, varovanje okolja, gospodarjenje in skrb za vodni živelj, prirejanje tekmovalnosti – vse to pa želi ohraniti za prihodnje rodove. Prvi predsednik postane žal že pokojni Drago Jordan; skupaj z nekaj zanesenjaki zaorje ledino in članstvo začne hitro naraščati ter v letu 1959 doseže številko 47. Vode so polne raka jelševca. Raki iz naših voda so eni najboljših in so zato znani vse do Pariza.

S povečanjem industrije in živinorejstva na Postojnskem se povečajo onesnaževanja voda in članstvo, ki je doseglo št. 120, se prične zmanjševati. Poleg onesnaženja so svoje dodale tudi melioracije močvirnatih območij, kar je še povečalo hudourniško naravo naših rek – te sedaj zelo hitro narastejo, poplaviijo in potem še hitreje izginejo v sušnatih obdobjih. Reki skoraj presahnejo, kar rešujejo s postavitvijo jezov, ki akumulirajo vodo.

Osnovni podatki

NASLOV: Tržaška cesta 88, 6230 Postojna
ELEKTRONSKI NASLOV: m.miklavc@gmail.com

Preglednica 1: Članstvo v RD Postojna na dan 25. 4. 2022

Kategorija	Število članov
Polnoletni	35
Pripravniki	2
Mladi, študenti	24

Ribolov

V rekah in ribnikih so našli dom predvsem ciprinidi, razen v potoku Korotan, kjer prevladuje potočna postrv. Večja populacija postrvi se nahaja tudi v zgornjem delu reke Nanoščice in gojitvenem potoku Belščica, kjer sonaravno vzrejujejo potočno postrv donavskega porekla.

Tekmovanja

Prva ekipa, ki je zastopala ZRD Primorske na državnem prvenstvu v ribolovu s plovcem, je bila ekipa iz Postojne, in sicer je bila tekma 12. 6. 1960 na Bledu, kjer naš ribiški prijatelj – žal že pokojni Vladimir Kravos – osvoji 11. mesto.

Čeprav je ribiška družina manjša po članstvu, aktivno sodeluje na ribiških tekmovanjih v okviru ZRD Primorske, kjer tako mladinci kot člani redno dosegajo odlične rezultate.

Revirji

► Reka Pivka, oznaka vode I

Reka Pivka izvira na območju Zagorja, vendar je njena struga v zgornjem delu reke večino leta suha. Lovna je predvsem od sotočja z Nanoščico do ponora v znamenito Postojnsko jamo. V njej prevladujejo predvsem veliki ciprinidi in roparice, predvsem ščuke, ki dosegajo velikosti krepko čez meter, ter veliki krapji, ki jih je v tej vodi v izobilju.

Ribolovni revirji na reki Pivki: oznaka ribolovnega revirja je I in

Krap iz reke Pivke

poteka po celotni dolžini reke. Od ribjih vrst prevladujejo: krap, ščuka, klen, linj, rdečeca in rdečeperka.

► Reka Nanoščica, oznaka vode II A in II B

Reka Nanoščica izvira kot potok Globoščak pod Nanosom, po katerem je reka tudi dobila ime. Glavni pritoki reke so potok Žabovec, Šmiheljski potok, Koretan in številni manjši pritoki, ki jo na njeni poti oskrbujejo z vodo. Reka je hudourniške narave in je v času padavin hitro tekoča ter večkrat poplavlja, kar je njena značilnost po celotnem porečju. Tako kot hitro naraste, se tudi zelo kmalu vrne nazaj v svojo naravno in nedotaknjeno strugo. Na ravninah se reka umiri, polna je prečudovitih meandrov, globokih tolmunov, ki so polni raznovrstnih rib. Povprečna teža ulovljenih ščuk v reki Nanoščici je nad tri kilograme. V njeni okolici opazimo vodomca, kosca in veliko ostalih divjih živali.

Ribolovni revirji na reki Nanoščici: oznaka ribolovnega revirja je II in se deli na revir A in revir B. Revir II A poteka od turistične kmetije

Nanoščica 1

Koretan 1

Bajer Grobišče

»HUDIČEVEC« do mostu na regionalni cesti Postojna - Landol, na tem delu od ribjih vrst prevladujejo: potočna postrv, klen, ščuka in podust. Revir II B poteka od mostu Postojna - Landol vse do izliva reke Nanoščice v Pivko. Na tem delu od ribjih vrst prevladuje: krap, ščuka, klen, podust. **Tip vode** je tekoč.

► Potok Koretan, oznaka revirja III

Potok Koretan izvira ob cesti Hruševje–Orehok. Voda je kakovostna, saj jo v občini Postojna uporabljajo kot rezervno zajetje pitne vode. Na njegovi poti se mu pridružijo številni manjši pritoki, ki pa na njegovo vodnatost bistveno ne vplivajo. Potok je hudourniške narave in je v času padavin hitro tekoč ter večkrat poplavlja, kar je njegova značilnost po celotnem toku. Kakor hitro naraste, se tudi dokaj hitro vrne nazaj v svojo strugo. Čeprav je potok manjši, v svojih tolmunih in skrivališčih skriva tudi nekaj kilogramov težke potočne postrvi. Zaradi narave in prehodnosti v okolici potoka je ribolov težak predvsem v zgornjem delu potoka, vendar ko nas nagradi z lepo ribo, je občutek fantastičen. V njegovi okolici opazimo vodomca, kosca in veliko ostalih divjih živali. Ribolovni revirji: oznaka ribolovnega revirja je III in se deli na gojitveni del od izvira do jezua na koncu betonskega korita ter na ribolovni revir od jezua na koncu betonskega korita do izliva v reko Nanoščico. Na tem delu od ribjih vrst prevladujejo: potočna postrv, klen, ščuka in podust. **Tip vode** je tekoč.

Bajer pri Ribiški koči

Brata v akciji

Druženje ribičev pri ribniku Grobišče

► Bajer Grobišče, oznaka vode V

Je plod lastnega dela RD, v katerem od ribjih vrst prevladuje predvsem krap vseh velikosti in teže. RD letno v ribnik vloži do 400 kg konzumnega krapa, veliko pa je tudi manjših krapov, ki so plod drsti v prejšnjih letih. V ribniku so od ribjih vrst še rdečeperke in rdečke. **Tip vode** je stoječ.

► Bajer pri Ribiški koči

Ribnik je nastal pri izkopavanju materiala za izdelavo opek, od ribjih vrst prevladujejo predvsem linj, amur in krap vseh velikosti in teže. V letu 2021 je bil ribnik popolnoma obnoven s pomočjo sredstev EU. Vanj je vložena veliko krapa in linja, ribolovni režim je *ujemi in spusti*.

Delo z mladimi

RD Postojna ima glede na število članov izredno veliko mladih ribičev, trenutno jih je v mladinski sekciji 24. Za odlično delo z mladimi se lahko zahvalimo predvsem njihovem mentorju Gregi Volku in tudi celotnemu vodstvu RD, saj so mladinci vedno na prvem mestu, če je to le mogoče. Zaradi covid-19 sta bili zadnji dve leti porazni, kar se tiče druženj. Upam pa, da bo leto 2022 boljše. Za začetek bo 9. 4. prva tekma v mladinski konkurenci – ta dan bomo imeli tudi uradno odprtje saniranega ribnika. V letih pred covid situacijo smo imeli vsaj eno do dve druženji mladincev na teden. Poleg tega so se mladinci udeleževali Taborov ZRD Primorske in tekmovanja na nivoju ZRDP. V letošnjem načrtu je udeležitev na taboru mladih ribičev ZRDP, ki ga organizira RD Soča, in udeležba na tekmovanjih ZRDP ter tekmovanju Alpe Adria in glasila Ribič.

*Uredništvo, RD Postojna
foto: Arhiv RD Postojna*

Sava (foto: R. Bregar)

BBC-jev DOKUMENTAREC

BBC je posnel dokumentarec o Donavi. Ob tem so del posneli tudi pri nas, na Savi Bohinjki, ki je eden glavnih pritokov Donave.

Vaše poslanstvo je ozaveščanje o pomembnosti naših rek in njihova zaščita. Kako ste s tem sploh začeli?

Vse skupaj se je najbrž začelo pred skoraj 30 leti, ko me je oče prvič vzel s sabo na ribolov, na svoj »plac«, na skalo v Dražvo, delu radovljiske Save med Posavcem in Dobrim Poljem. Takrat sem prvič lovil ribe in tako začutil, kaj pomeni reka. Spoznal sem, kakšen vonj ima, kakšni zvoki so ob njej, kakšno vznemirjenje nudi, ko ob njej stojiš z ribiško palico v roki, kako se penijo brzice, da je dom neštetim kresnicam, ki ti ob vračanju domov osvetlujejo pot in da te lahko tudi nahrani ... Seveda so po prvotnem navdušenju sledili nešteti izleti ob našo domačo Savo, z ribiško palico, traktorsko zračnico in kasneje še s kajakom. Tako sem se na najlepši možni način povezal z rekami. Ko sem kasneje kot biolog in ekstremni kajakaš potoval po svetu v iskanju čim bolj divjih, pa sem vedno bolj spoznaval, da so jim dnevi šteti. Skoraj kjer koli sem bil, so bili ob vsaj eni reki stroji, ki so delali na tem, da jo zajezijo, stlačijo v kanal ali kako drugače ugonobijo. Ob tem nisem zmogel biti ravnodušen, nisem mogel enostavno oditi do druge lokacije in veslati tam, pač pa sem se kar tam poglobil v problematiko. Predvsem sem veliko govoril z domačini, ki so bili vsi po vrsti (razen tistih neposredno vpletenih v gradnjo ali financiranje teh posegov) ogorčeni in so počeli vse, kar je bilo v njihovi moči, da pomagajo reki in s tem sami sebi. Odločitev, da obojim pomagam tudi sam, je bila tako zelo enostavna. Vse, kar je sledilo, pa precej manj, haha.

Sploh vemo, koliko gorja povzročamo rekam?

Pred desetimi leti je bila ta tematika španska vas večini ljudi, med njimi tudi mnogim kajakašem in ribičem. Propaganda *hidro lobija* je takrat delovala že dobrih 100 let in vsakršne nasprotne informacije ter pogledi niso imeli nobene prave priložnosti za preboj v *mainstream*. Še danes hidroenergija velja za obnovljiv in zelen vir energije. V časih, ko nas na vsakem koraku obmetavajo z odgovornostjo za podnebne spremembe, je vsak vir pridobivanja električne energije, ki za stranski produkt nima črnega dima, krasen. Resnica je seveda precej drugačna, a pogosto preveč kompleksna za razumevanje slehernika, ki tej temi ni imel priložnosti posvetiti več let analiz in razmišljanj. A kakor koli obrnemo, je dejstvo to, da smo reke v Evropi skoraj v celoti uspeli na tak ali drugačen način uničiti. Reke Stare celine smo razrezali z več kot milijonom pregrad (jezovi, pragovi ipd.) in če temu prištejemo še neštete regulacije, nam bo hitro jasno, zakaj, poleg vseh ostalih napak v gospodarstvu s tekočimi vodami, mnoge vrste rib le s težavo vzdržujejo viabilne populacije. Čeprav se pritisk na reke s strani gradbenikov in politikov ni prav nič zmanjšal, pa se je ozaveščenost glede te problematike v zadnjih 10 letih eksponentno povečala, kar je dobra novica.

Upam le, da je nedaven velik porast v pogostosti te tematike v *mainstream* medijih in na raznih konferencah več kot le še en globalistični trend in da bo zares prinesel rekam tako potrebno priložnost, da si opomorejo. Ko rešujemo reke, s tem namreč rešujemo tudi našo prihodnost, saj imamo od funkcionalnih rek ljudje ogromno koristi.

BBC je posnel dokumentarec o Donavi. Odločili so se, da nekaj minut namenijo tudi naši Savi. Kako je do tega sodelovanja sploh prišlo? Bo prispevek pomagal, da ljudje odprejo oči?

Jeseni leta 2020 nas je s prošnjo po sodelovanju kontaktiral producent in režiser BBC-jeve serije *Earth's Great Rivers*, saj so se odločili, da bodo glavno vlogo naslednje epizode namenili porečju Donave. Vedeli so za naše aktivnosti in jih, kot dokumentarcu pritiče, želeli predstaviti kar se da objektivno, vzporedno s tem pa predstaviti še Savo kot enega glavnih pritokov Donave. Skupaj smo nato precej razglabljali o tem, katere elemente Save predstaviti in predvsem, kako. Po mnogo zanimivih pogovorih je padla odločitev, da kot glavno posebnost Save predstavimo sulca, saj je izjemno markatna in hkrati krovna vrsta rečnih habitatov donavskega porečja. Zdelo se jim je namreč preprosto neverjetno, da v

Drst sulca

Med snemanjem

Rok Rozman

naši Savi še vedno živi tako stabilna populacija tega največjega evropskega salmonida, ki se še vedno uspešno razmnožuje v naravi. Ob tem je bil sulec tudi prikladna scenarijska povezava na temo zajezovanja rek, saj kot vrsta, ki se seli na drst višje po toku, potrebuje prosto tekoče reke, ki v tem porečju postajajo redkost.

Ker so divje reke sinonim za divje brzice in sem sam kajakaš, so se odločili, da moje aktivnosti prikažejo tako, da s kamero spremljajo »moj običajni dan na vodi«. V kombinaciji z intervjujem, ki govori o pomembnosti varovanja rek in predvsem dejstvu, da je na slovenski Savi trenutno načrtovanih 12 novih jezov, so vse skupaj združili v segment filma, dolg kar 13 minut. Glede na gledanost prejšnjih epizod te serije je pričakovati, da bodo s temi informacijami še letos seznanjeni milijoni ljudi po celem svetu, kar je vedno prvi korak k odprtju oči in spremembam na bolje. Prvi odzivi so zelo pozitivni in do danes nas je neposredno kontaktiralo že kar nekaj ljudi iz tujine, ki so navdušeni nad lepotami Save in bi se radi na tak ali drugačen način vključili v reševanje zadnjih prosto tekočih rek ali rečnih odsekov.

Sodelovanje pri tako velikem projektu je velika čast. Koliko vam pomeni, da se vaš glas sliši?

Predvsem je bilo zares lepo delati na projektu, pri katerem si za več kot teden dni prikovani ob reko in ob vodi po cele dneve opazuješ drst teh mogočnih rib in jih skušaš razumeti, saj moraš za dober posnetek znati predvideti, kako se bodo vedle. Pri tem sta nam bila na terenu v veliko pomoč Toni Strgar, ribogojec Ribiške družine Bled, in Gašper Humar, čuvaj Zavoda za ribištvo Slovenije, ki sta med mnogimi leti opazovanja drsti nabrala kup uporabnih izkušenj, pa še kakšno dobro ribiško in ribogojško smo razdrli vmes. Na koncu nam je uspelo na izjemen način posneti ples samca in velike samice, momente, ko je samica kopala jamo, ter preganjanje samcev. Rožle (op. ur. Rožle Bregar, glavni snemalec) si je sicer izjemno želel ujeti še trenutek odlaganja iker in oploditve, saj tovrstni posnetek iz divjine še ne obstaja, a nam to kljub dolgim dnevom za vodo, tako kot je to pravilno pričakoval Toni, ni uspelo. Pri tovrstnem snemanju je namreč prvi pogoj, da rib ne motiš pri njihovem najpomembnejšem opravilu, in če se teh nezapisanih, a zdravih meja držiš, je kaj takega zares težko.

Kajakaški del je bilo precej bolj enostavno posneti, saj smo tu vedeli, kaj pričakovati. Ker je v zadnjih dneh snemanja Gorenjsko prešla hladna

fronta z obilnimi padavinami, pa smo dobili še imenitno in precej redko priložnost, da odveslamo in posnamemo veslanje preko slapu Grmečica. Skupaj z intervjujem in arhivskimi posnetki je ob BBC-jevi odlični montaži tako nastala sekvenca, ki, vsaj upamo, dela pravico naši lepi Savi.

Vsekakor je šlo za velik projekt s precej veliko ekipo, a na koncu smo po sili razmer (angleška snemalna ekipa zaradi prepovedi potovanja ni mogla priti v Slovenijo) celotno sekvenco posneli prav z našo majhno ekipo; večino časa sva bila za vodo le jaz in Rožle. Ko sva tako dneve sedela ob vodi in čakala pravi trenutek, sem imel vrh glave časa, da mu razložim vse, kar vem o sulcih. Kmalu sva prišla do sklepa, da je glede poznavanja njihovega načina življenja še mnogo neznank. Prav bi bilo, da bi tem izjemnim ribam namenili kakšno temeljito raziskavo (predvsem na področju telemetrije) in dokumentarni film, ki bi bil posvečen le sulcu. Vse od takrat z našo produkcijo Leeway Collective tipamo teren in iščemo možnosti in partnerje, s katerimi bi nam to v prihodnosti lahko uspelo.

Nismo ekipa, ki bi se pehala za slavo ali čast, saj te reči počnemo iz ljubezni do rek in preprosto zato, ker to radi počnemo, seveda pa jih radi naredimo temeljito in na najboljši možni način ter smo kasneje veseli, če izdelek izpade dobro in je za povrh še všeč ostalim ljudem ter pomaga odseku ali reki, da še naprej teče prosta. Bolj kot velikega pompa okoli tega si želimo, da je sekvenca v BBC-jevi elitni seriji poleg naših ostalih filmov dovolj dobra referenca za to, da v Sloveniji najdemo financiranje za konkreten film o sulcu, ki bi mu lahko posvetili vsaj leto in pol našega časa in bi bil primeren *homage* tej izjemni vrsti, ki smo jo vsi skupaj uspeli ohraniti v naših rekah.

Kje si naši bralci lahko film ogledajo?

Film je zaenkrat dostopen gledalcem, ki imajo naročnino na televizijske programe BBC oz. vsem prebivalcem Združenega Kraljestva prek spleta. Obstaja seveda tudi možnost, da si tudi gledalci iz ostalih delov sveta prek spleta ob pomoči VPN-programov ogledajo film, za ta namen uporabite tole povezavo <https://www.bbcearth.com/shows/earths-great-rivers-ii>. V roku nekaj mesecev bo film pripravljen tudi za severnoameriški trg, še malce kasneje za Azijo in zatem tudi za mnoge evropske države. Mogoče pa se za njegovo predvajanje odloči tudi RTV SLO.

Omenili ste celovečerni film o Savi. Nam lahko o tem še kaj več zaupate?

Ja, prav kmalu po zaključenem snemanju za BBC-jev projekt pa smo se sami, v okviru Balkan River Defence in našega vsakoletnega projekta Balkan Rivers Tour (lani je bil na sporedu že peti), lotili snemanja celovečernega dokumentarnega filma, v celoti posvečenega slovenski Savi. Snemalna ekipa je spremljala ekipo štirih kajakašev (med njimi sta bila tudi ribič in ornitolog), ki so v desetih dneh preveslali vseh 258 km naše najdaljše reke, od obeh izvirov v Bohinju in Podkorenu do meje s Hrvaško. Deset izjemno pestrih in dolgih snemalnih dni je kasneje zahtevalo kar pol leta intenzivnega dela v postprodukciji (montaža posnetkov, skladanje filmske glasbe, ilustracije in njihovo animiranje) in veselimo se, da bomo 1. junija v Kinu Šiška premierno prikazali kar 84 minut dolg celovečerni dokumentarec z naslovom Ena za reko – Zgodba Save. Vljudno vabljeni vsi, saj smo prepričani, da se bo prav vsak naučil kaj novega o Savi, tako kot smo se ob poti in raziskovanju vseh njenih globin naučili tudi mi.

Več informacij o filmu Zgodba Save in premieri: Produkcija Leeway Collective www.leeway-collective.com Iniciativa Balkan River Defence www.balkanriverdefence.org

Uredništvo

ZAČELO SE JE 31. DRŽAVNO PRVENSTVO V LOVU RIB S PLOVCEM 2022

V MURSKI SOBOTI SE JE ZAČELO ZARES

Prve dežne kaplje in topli sončni žarki so iz zimskega počitka zopet prebudili naravo, ki nas s svojimi čudovitimi barvnimi odtenki vedno zvabi v svoj objem. Ribiči v tem letnem času vlagamo ribji življenj v potočke, potoke, reke, ribnike in jezera ter s tem poskrbimo, da se nekatere naše dokaj ogrožene ribje vrste le ne bi za vedno izgubili. Za omenjenim naravovarstvenim opravljenim delom ter drugimi načrtovanimi aktivnostmi sledi ribolovna rekreativna in tekmovalna dejavnost tako na regionalnem kot tudi na najvišjem državnem nivoju, z vzporedno aktivnostjo številnih panog v Sloveniji.

Ob tem naj poudarimo, da smo slovenski sladkovodni športni ribiči v letošnjih pomladanskih dneh izvolili vodstvo Ribiške Zveze Slovenije, ki jo bo tudi v novem mandatnem obdobju vodil in ji predsedoval Miro Žaberl.

Naj predsedniku ob ponovni izvolitvi čestitamo in mu ob tem zaželimo veliko uspešno opravljenega dela ter pošteno – transparentno vodenje naše RZS.

Na letošnjem otvoritvenem 31. državnem prvenstvu v lovu rib s plovcem nas je pričakalo neverjetno hladno sneženo jutro, kjer smo se zbrali veterani, ki smo porazdeljeni v dve že znani starostni kategoriji master, kjer tekmujejo mlajši veterani, stari od 55 do 65 let, in mi, malo starejši, stari od 65 let in več.

Omenjeno otvoritveno državno prvenstvo so uspešno izpeljali organizatorji ribiške družine Murska Sobota pod vodstvom predsednika tekmovalne komisije Tadeja Pankerja, ki je zelo profesionalno opravil že poznana jutranja protokolarna dela v prisotnosti člana predsedstva RZS Branka Novaka, novoizvoljenega predsednika tekmovalne komisije.

Po opravljenem jutranjem delu je sledil pozdravni nagovor Tadeja Pankerja, ki je tokrat opravljal tudi pomembno in odgovorno funkcijo vodje tekmovanja. Tadej je po končanem nagovoru predal besedo predsedniku TK pri RZS Branku Novaku. Ta nam je v prijaznem pozdravnem nagovoru pred-

Uspešni organizatorji RD Murska Sobota (z leve): Ludvik Štefanec, Zoran Vidic, Štefan Gjergjek in Tadej Panker.

Jutranji mraz nekaterim »le ni prišel do živga« in so bili dobre volje.

(z leve): Branko Novak in Tadej Panker sta uradno otvorila DP v LRP 2022.

stavil nekaj predvidenih novosti, ki naj bi bile dane tako v razpravo kot tudi predsedstvu RZS in naj bi bile dorečene ter potrjene s strani ribiških družin. Njegova predstavitev dela bo temeljila v sodelovanju z ostalimi predsedniki tekmovalnih podkomisij (lov rib s plovcem, muharjenje, talni ribolov in suhe discipline), s čimer bo storjen pravi korak k skupnemu, bolj demokratičnemu, za ljudi prijetnejšemu – normalnemu, bolj odprtemu – transparentnemu dialogu in poteku delovanja omenjene športno tekmovalne ribiške dejavnosti. Slednje smo v zadnjem času ribiči na športno tekmovalnem področju zelo pogrešali.

Na koncu Brankove okvirne predstavitve bodočega delovanja TK pri RZS je bil novoizvoljeni predsednik nagrajen s spontanim aplavzom, ki pa je bil obenem namenjen tudi predsedniku Miru Žaberlu ter ostalim članom predsedstva RZS za težko pričakovano kadrovske spremembe.

O vseh novostih, o tem in onem, bomo opravili pogovor z Brankom Novakom, pa tudi z novoizvoljenim predsedni-

Z leve: Boštjan Zupanc prejema pokal prvuvrščne ekipe VDE Kostanjevice iz rok vodje tekmovanja Tadeja, ki je v prisotnosti Štefana - »Pište« Gjergjeka, marljivega sodelavca in večkratnega reprezentanta Slovenije.

Bojan Bačič je bil tokrat nepremagljiv.

Z leve: Stane Breskvar, Jasmin Ovčina, Franci Kreslin in Rado Walland (RD Straža Sava) so prijetno presenetili z osvojenim 2. mestom.

Tekmovalci ekipe VDE Kostanjevica v sestavi (z leve): Zdenko Mikac »Miki«, Bojan Bačič, Jovan Stankovič in Jože Šmejč smo z osvojenim 1. mestom zelo zadovoljni!

kom tekmovalne podkomisije v lovu rib s plovcem Petrom Jankovičem, kar bo predstavljeno v eni izmed naslednjih številčk Ribiča.

Navkljub zelo hladnemu jutru je bilo ob ponovnem snidenju z ribiškimi prijatelji – tekmovalci čutiti pravo tovariško vzdušje, podkrepljeno z izjemnim športnim razpoloženjem. Po še zadnjih opozorilih vodje tekmovanja, da se tekmuje po pravilniku TK RZS, smo se odpeljali na brežino akumulacijskega jezera v Kraščih in sledile so še zadnje priprave za začetek tekmovanja. Zaradi hladnega vremena z vetrom obeti ribolova niso bili ravno prepričljivi glede pričakovanega uspeha, a k sreči je nehala snežiti in tu in tam so se skozi oblake prebijali sončni žarki, ki so pripomogli, da naši prsti niso bili več tako ledeno hladni, kar je zelo pomembno pri stiskanju ribje krme, da niso kepice prerahle ali pa pretrde.

V težkih in za ribolov neprimernih vremenskih pogojih je bil ribolov zelo zahteven in temu primeren je bil tudi njegov izkupiček. Sektorskim prvakom je v povprečju uspelo v štirih urah ujeti le po približno 4 kg rib, ostali tekmovalci pa so ujeli le nekeje 1,5 do 2 kg rib. Le na lovnom mestu A-1 je uspelo tokrat najuspešnejšemu tekmovalcu master veteranu Bojanu Bačiču iz ekipe VDE Kostanjevica ujeti 13.560 g rib, kar je bila največja teža ujetih rib na omenjeni tekmovalni trasi v Kraščih. Za izjemen ulov si iskrene čestitke zasluži tako naš ribiški prijatelj Bojan kot tudi ostali uspešni tekmovalci, med

katerimi je tudi tokrat najuspešnejši domačin Zoran Vidic iz RD Murska Sobota, ki sicer na tekmovalnem prizorišču dopolnjuje ekipo RD Koper.

Po že omenjenem štiriurnem tekmovanju so bili tokrat najuspešnejši sledeči posamezniki kategorije starejši veterani: sektor A: prvo mesto Jože Rodič, drugi je bil Rado Walland in tretji Zvonko Furman; sektor B: prvi Srečko Lamut, drugi Jovan Stankovič in tretji Željko Mavrič; sektor C: prvo mesto Zoran Vidic, drugi Zvone Rustja in tretji Ivan Pešec; sektor D: prvo mesto Jože Šmejč, drugi Dušan Horvat in tretji Toni Zimšek.

V master kategoriji so bili najuspešnejši mlajši veterani: sektor A: prvo mesto Bojan Bačič, drugo Toni Stritar in tretji Zvone Vincek; sektor B: prvi je bil Franc Tomanič, drugi Stane Breskvar in tretji Herman Toplak; sektor C: prvi je bil Miran Vodopivec, drugi Jože Sehur in tretji Franci Kreslin; sektor D: prvo mesto Jasmin Ovčina, drugo Petar Dimitrovski in tretje mesto je osvojil Ivan Bobnar.

V ekipni konkurenci so bile najuspešnejše sledeče ekipe: 1. mesto VDE Kostanjevica s prejetimi 17 negativnimi točkami, drugo mesto je osvojila RD Straža Sava (24 NT) s 8.330 g ujetih rib, tretje je bila RD Brežice (24 NT in teža 7.390 g), četrta je bila RD Majšperk (25 NT), peta RD Koper (27 NT) itd.

Skupno je nastopilo 14 ekip s po štirimi tekmovalci.

Jože Šmejč

ZNANI REZULTATI JUBILEJNEGA 35. ODPRTEGA PRVENSTVA ZA NAJBOLJŠO UMETNO MUHO

Vežalska komisija pri RZS je zaključila ocenjevanje prispelih izdelkov na 35. odprto prvenstvo Slovenije za najboljšo umetno muho 2022 in prispelih izdelkov s strani slovenskih vežalcev v konkurenci 24. državnega prvenstva, ki poleg mednarodne uvrstitve prinaša tudi naslov državnega prvaka

Komisija v sestavi predsednika Luka Hojnika in članov: Luka Lukmana, Mateja Delaka, Saše Erliha in Vladimirja Mikca se je 12. marca sestala v prostorih Ribiške zveze Slovenije. Petintrideset let je že kar lepo obdobje, od začetkov delovanja prve komisije, ko je dr. Božidar Voljč v muharski sekciji pri Ribiški zvezi Slovenije dal pobudo za objavo prvega natečaja v vezanju umetnih muh. Na začetku je bil natečaj namenjen predvsem slovenskim vežalcem in preverjanju, na kateri stopnji je vezanje umetnih muh v slovenskem prostoru. Tem prvim korakom in zanesenjakom, ki so izpeljali prve natečaje, se lahko zahvalimo za promocijo slovenskega vežalstva in uspehe, ki so jih posamezniki doživeli na natečajih širom po svetu. Menim, da je prav, da na tem mestu naštejemo člane prve komisije in se jim s tem v imenu komisije obenem zahvalim za njihovo požrtvovalnost in trud, ker so ponesli ime Slovenije v mednarodni prostor vezanja umetnih muh. To so bili: dr. Božidar Voljč, dr. Jože Ocvirk, dr. Martin Janku, dr. Tomo Korošec, Lucijan Urbančič, Edgar Pitzenbauer, Marjan Fratrik in B. Tatschlu.

Že nekaj časa se naše vežalsko prvenstvo ponaša z naslovom najstarejšega še delujočega natečaja v evropskem prostoru, če ne že širše, s čimer se lahko samo pohvalimo. Zahvala gre vsem dosedanjim članom komisij, ki so vsako leto izpeljali natečaj na visokem nivoju, širili glas o njem tudi onkraj naših meja in na ta način vzpodbujali ta lep hobi tako pri nas kot v tujini.

Letos je na natečaju sodelovalo 31 vežalcev, ki so poslali skupno kar 63 vzorcev muh. Veseli nas, da so bilo poslani vzorci kar iz 12 držav, in sicer: iz Avstrije, Italije, Hrvaške, Srbije, Islandije, Španije, Poljske, Nemčije, Švice, Združenih držav Amerike, Rusije in seveda Slovenije.

Komisija se je držala zastavljenih smernic pri ocenjevanju posameznih izdelkov. Zahvaljujemo se Andreji Bavdaž, iz tajništva RZS, ki je res natančno razvrstila in pripravila prispele primerke muh v označenih ovojnica, tako da je lahko delo nemoteno potekalo. Drugače pa je bilo pri ocenjevanju samih izdelkov. Nekateri so nas namreč s svojim izgledom, izvirnostjo in tehnično dovršenostjo popolnoma očarali in s tem spravili v zagato, kako jih oceniti. Še dobro, da nas je pet v ocenjevalni komisiji, tako da so o uvrstitvah res odločale samo malenkosti. Ocenjevalna žirija je ob videlem prepričana, da kakovost poslanih vzorcev, zlasti tistih z veliko doseženimi točkami, iz leta v leto raste, kar je zelo vzpodbudno. Marsikateri vežalec tako za svojo mojstrovino porabi verjetno na desetine ur. Iz fotografije je pogosto težko oceniti perfekcijo, ki jo nekateri ponazorijo s poslanim izdelkom, izdelek je namreč treba videti v živo. Tudi zato najboljše izdelke skrbno shranimo v vitrinah, ki so našle svoje mesto v novi sejni sobi RZS in bodo tako na ogled vsem gostom naše krovne organizacije. Nekaj zadnjih pa bomo prinesli s seboj tudi na zaključno slovesnost s podelitvijo nagrad najboljšim vežalcem.

Letos je v **skupni razvrstitvi** Odprtega prvenstva Slovenije s 495 točkami zmagal izdelek v kategoriji realističnih posnetkov iz imenom »BUDE« - Stonefly metamorphosis 22. hrvaškega vežalca Marija Kozine iz Trilja. Drugouvrščeni v skupnem seštevku točk je bil prav tako izdelek v isti kategoriji, z imenom Boyeria Irene (Dragon Fly), španskega vežalca Joaquina Lopez Quintasa s 485 točkami, na tretjem mestu v skupnem seštevku prav tako med realističnimi posnetki pa je z osvojenimi 480 točkami za izdelek Crayfish fly pristal Dumitru Gabriel Grebenisan z Islandije. Žal prav v tej kategoriji slovenskih predstavnikov letos ni bilo; tukaj vežalci pokažejo največ svoje spretnosti, saj se z izdelki še najbolj približajo naravnim organizmom, ki jih poskušamo posnemati, pa naj bodo to žuželke, raki ali kaj drugega. Prav v tej kategoriji so v preteklih letih naši najboljši vežalci pokazali izredno dovršenost in posegli po najvišjih mestih tudi v izredno močni mednarodni konkurenci. Veseli pa dejstvo, da tudi slovenski vežalci iz leta v leto dokazujejo čedalje večjo tehnično dovršenost v kategoriji potezank, v kateri v preteklih letih niso dominirali. No, letos sta se med prve tri v odprti konkurenci z odličnima izdelkoma prebila kar dva slovenska vežalca.

BUDE Stonefly Metamorphosis, Marijo Kozina, Hrvaška

Boyeria Irene (Dragon Fly), Joaquin Lopez Quintas, Španija

Crayfish Fly, Dumitru Gabriel Grebenisan, Islandija

V kategoriji suhih muh se je na prvo mesto uvrstil izdelek Marija Kozine, Hrvaška, z imenom MK May fly 22 s 470 točkami, drugo mesto v isti kategoriji je s 453 točkami zasedel Manuel Chapa Martin iz Španije, z izdelkom Emerger, tretje pa je s 444 točkami osvojil Bretislav Kašpar s Češke z izdelkom Late summer hopper.

MK May Fly 22, Marijo Kozina, Hrvaška

Emerger, Manuel Chapa Martin, Španija

Late Summer Hopper, Bretislav Kašpar, Češka

V isti kategoriji je v kategoriji državnega prvenstva postal državni prvak Miha Sternad, s posnetkom Mayfly, s 422 točkami. Drugo mesto je s 376 točkami in izdelkom M' RGER osvojil Jure Gombač, tretje pa s 370 točkami Saša Mehmedika, in sicer za izdelek z imenom Imaginary Wings.

Mayfly, Miha Sternad, Slovenija

M' RGER, Jure Gombač, Slovenija

Imaginary Wings, Saša Mehmedika, Slovenija

V kategoriji ličink in mokrih muh je v odprtem prvenstvu osvojil prvo mesto Manuel Chapa Martin iz Španije, za izdelek z imenom Mayfly Nymph je dobil 474 točk. Drugo mesto s 459 osvojenimi točkami je osvojil Marijo Kozina s Hrvaške z izdelkom MK Mayfly nymph 22 Burrowing, tretje mesto s 434 osvojenimi točkami pa je dosegel Simon Urbas iz Slovenije, in sicer z izdelkom Heptagenia Deluxe, s čimer je v tej kategoriji postal tudi državni prvak.

Mayfly Nymph, Manuel Chapa Martin, Španija

MK Mayfly - Nymph 22 (Burrowing), Marijo Kozina, Hrvaška

Heptagenia Deluxe, Simon Urbas, Slovenija

Drugo mesto v kategoriji državnega prvenstva je osvojil Miha Sternad za izdelek z imenom Cheumatopsyche pupa, dobil je 366 točk, tretje mesto pa Kristjan Petelin z izdelkom Rumena zakopanka, s katero je zbral 348 točk.

Cheumatopsyche - Pupa, Miha Sternad, Slovenija

Rumena zakopanka, Kristjan Petelin, Slovenija

V kategoriji potezank je v odprti konkurenci letos zmagal Goran Ikrašev iz Srbije, ki je za svojo potezanko z imenom Zelena lisica (Green Fox) zbral 444 točk. Drugo mesto je osvojil Jure Gombač s 424 točkami, ki jih je prejel za izdelek z imenom ART (Articulated Rainbow Trout), s čimer je osvojil tudi naslov državnega prvaka, tretje mesto, ki ga je osvojil Jure Bratkovič s 415 točkami, je prav tako pripadlo Sloveniji; Bratkovič je imel izdelek z imenom Gamechanger in z njim osvojil tudi drugo mesto v državnem prvenstvu v tej kategoriji.

Zelena lisica - Green Fox, Goran Ikrašev, Srbija

ART- Articulated Rainbow Trout, Jure Gombač, Slovenija

Gamechanger, Jure Bratkovič, Slovenija

Tretje mesto v državnem prvenstvu je s 374 točkami osvojil Simon Urbas s potezanko Ghost fly (Duhec).

Ghost Fly (Duhec), Simon Urbas, Slovenija

Vse vezalce bomo o rezultatih obvestili z uradnim dopisom ter vabilom k udeležbi na zaključku s podelitvijo nagrad, ki ga bomo letos, po dveh letih premora zaradi zdravstvene situacije v državi, ponovno izvedli. Ta bo 11. junija pri naših prijateljih v RD Ajdovščina z možnostjo muharjenja na čudoviti reki Vipavi.

Naj sklenem z zahvalo vsem sodelujočim vezalcem, ki so svoje vzorce poslali na natečaj, in vsem prijateljem, ki so z objavami, tako v pisnih medijih kot na spletu, številnim novim vezalcem po

svetu omogočili, da so izvedeli za naš natečaj in se ga tako tudi udeležili. Res je preboj na najboljša mesta vsako leto težji, vendar je ob tem dosežku njegova vrednost toliko večja.

Zato vas že sedaj vabimo, da se udeležite natečaja tudi naslednje leto, rok za oddajo izdelkov je 31. januar 2023. Želimo vam veliko uspehov pri vezanju ter seveda močne sukance!

Za MVK pripravil: Vladimir Mikec - Miki
Fotografije: Luka Hojnik

VABILA

PODKOVANI KRAP 2022

RD Barje vabi na tradicionalno ribiško tekmovanje Podkovani krap, ki bo v soboto, 21. maja 2022, od 8. do 12. ure na Krmskem jezeru pri Podpeči.

Plačevanje štartnine, ki znaša 20 eur (vključeni jutranja kavica in malica), in prijava na tekmovanje bosta potekala od 6.50 do 7.30 ob jezeru. Po končanem tekmovanju bo pogostitev s toplo malico, nato pa bomo razglasili rezultate (najtežji krap) in podelili nagrade ter priznanja najuspešnejšim tekmovalcem.

Urnik tekmovanja:

Od 6.50 do 7.30: prijava na tekmovanje
Ob 7.30: zbor in žrebanje štartnih mest in nagovor tekmovalcev
Ob 7.45: odhod na lovna mesta
Ob 8. uri: krmljenje in začetek tekmovanja
Ob 12. uri: konec tekmovanja
Ob 12.30: razglasitev rezultatov ter podelitev nagrad in priznanj najuspešnejšim tekmovalcem.

Pogoji tekmovanja:

Ribolov bo potekal s plovcem ali na dno. Točkovali bomo najtežjega ulovljenega krapa. Ekipno bodo štele vse ujete ribe članov ekipe. Dovoljen bo ulov več krapov ob sprotnem tehtanju in spuščanju. Ribji drobiž, ki se ne šteje v težo, se takoj po ujetju vrne nazaj v lovno vodo.

Dovoljene vabe: vse naravne vabe (kruh, polenta ipd.). Znak za začetek in konec tekmovanja bo en zvočni signal. Vsak tekmovalac bo tekmoval na lastno odgovornost.

Vodja tekmovanja: Jure Ganič (041 405 785)

Vabljeni in dober prijem!

OPRAVIČILO

V Ribiču 4 je pri oblikovanju nekaterih člankov prišlo do zamenjave podpisov pod fotografijami. Avtorjem in omenjenim v člankih se za to iskreno opravičujemo.

Uredništvo

ŠČUKIJADA 2022

Ribiška družina Novo mesto s partnerji vabi vse ljubitelje ribolova na ribiško srečanje,

ki bo v soboto, 7. maja 2022, ob 8. uri pred Gostiščem Loka v Novem mestu (ob reki Krki).

Parkiranje je možno pred trgovino Tuš (2 uri brezplačno) in pred stadionom Portoval.

Kotizacija za udeležence je 15€ (zajtrk, kosilo, spominska medalja in majica).

Dnevno ribolovno dovolilnico za udeležbo na srečanju z 20 % popusta je možno kupiti samo ob prijavi. **Cena je 15€.**

KATEGORIJE:

- najhitreje ujeta ščuka,
- najdaljša ščuka (1. mesto, 2. mesto, 3. mesto).

Lov ščuke bo končan ob 13. uri!

Dodatne informacije dobite na e-naslovu: internet.rdnm@gmail.com in gsm: 040 72 11 20.

Veselim se srečanja z vami ob reki Krki v Novem mestu!

Veselim se tradicionalnega srečanja ob reki Krki v Novem mestu!

Ribiško srečanje Ščukijada, ki ga Ribiška družina Novo mesto tradicionalno prireja v začetku sezone ribolova na ščuko, bo v letošnji izvedbi doživelo pomembno spremembo. Udeleženci srečanja bodo namreč sodelovali izključno v ribolovu na način *ujemi in spusti*. Na ta način želi Ribiška družina Novo mesto ozaveščati svoje člane, udeležence in širšo javnost k večji skrbi za varovanje okolja in ohranjanje ribjih vrst. Ribiška družina Novo mesto tudi sicer v sklopu svojega delovanja močno poudarja in udejanja trajnostno delovanje v naravnem okolju, ki je v teh občutljivih časih še kako pomembno.

Slabša udeležba razstavljalcev in manj obiskovalcev

Slovenski sladkovodni in morski ribiči smo se ponovno predstavili na sejmu Alpe-Adria, ki je letos potekal na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v spremenjenem terminu, od 23. do 26. marca. Potem ko je sejem zaradi covida lani odpadel, so ga morali organizatorji letos zaradi slabe epidemiološke situacije konec leta 2021 in v začetku 2022 iz tradicionalnega termina konec januarja prestaviti na konec marca.

Na skupni razstavni stojnici pod imenom ŠPORTNI RIBOLOV NA REKAH, JEZERIH IN V MORJU V SLOVENIJI smo se predstavili: Ribiška zveza Slovenije, Zavod za ribištvo Slovenije in Zveza za športni ribolov na morju Slovenije.

Ribiška zveza Slovenije je obiskovalcem na stojnici predstavila vsa področja svoje dejavnosti. Ponudili smo jim naše publikacije, preko katerih predstavljamo naše delo in športni ribolov na rekah in jezerih Slovenije, glasilo Ribič ter zloženke nekaterih ribiških družin. Povabili smo jih, da se nam pridružijo in postanejo člani naše organizacije. Posebej mladi obiskovalci so z veseljem posegli po zloženki, ki jim je bila namenjena. Na razstavnem paviljonu smo bili za vse dodatne informacije ves čas sejma prisotni tudi predstavniki RZS. Za obiskovalce smo pripravili tudi pokušnjo prekajenih postrvi in več vrst namazov iz prekajenih postrvi, ki so jih pripravili v ribogojnici Faronika v Tolminu.

Zavod za ribištvo Slovenije se je predstavil s svojim strokovnim delom na področju upravljanja s slovenskimi domorodnimi ribjimi vrstami v celinskih vodah, s poudarkom na primorski podusti in projektu Dvojno jezero v Triglavskem parku, ter s promocijskimi brošurami o Zavodu in nekaterih njegovih projektih.

Zveza za športni ribolov na morju Slovenije je predstavila možnosti športnega ribolova v Sloveniji na morju ter dejavnosti zveze. Tudi oni so se osredotočili na vabilo obiskovalcem, da se jim pridružijo in postanejo člani njihove organizacije. Obiskovalcem pa so ponudili tudi pokušnjo več vrst specialitet iz morskih rib, karpacho iz tune in slane inčune.

Na razstavnem paviljonu smo prikazali tudi več zanimivih filmov o sladkovodnem in morskem ribištvu.

Letošnji sejem je bil po številu razstavljalcev manjši kot prejšnja leta, precej manj pa je bilo tudi obiskovalcev, ki so se očitno še vedno želeli izogniti množici zaradi še vedno velikega števila okužb s koronavirusom. Po skoraj dve leti trajajoči prekinitvi sejemске dejavnosti, ne le pri nas, ampak tudi drugod po Evropi, je očitno, da bo vrnitev v staro sejmsko realnost težak in dolgotrajen. Predvsem je bilo veliko manj splošnih obiskovalcev, ki so se na preteklih sejmih zanimali tudi za sladkovodni in morski ribolov. Razstavni paviljon je tudi letos obiskalo nekaj novinarjev, ki poročajo o športnem ribolovu na morju in v sladkih vodah, ter nekaj turističnih novinarjev, nekaj pa je bilo tudi

Družine so se z veseljem ustavile pri naši stojnici (foto: B. Jerše).

zanimanja za posamezne vode in ribolov na njih s strani turističnih organizacij. Posebno zanimiva kategorija obiskovalcev so bili mladi, ki so sejem obiskali v družbi staršev.

Borut Jerše

MEDNARODNI SEJEM LOVSTVA IN RIBIŠTVA LOV 2022 V GORNJI RADGONI

Dobra udeležba razstavljalcev in obiskovalcev

Slovenski sladkovodni ribiči smo se ponovno predstavili tudi na 12. Mednarodnem sejmu lovstva in ribištva LOV 2022, ki je letos potekal na sejmišču v Gornji Radgoni od 8. do 10. aprila. Sejem, ki ga pripravljajo vsaki dve leti, bi moral biti lani, a so ga organizatorji zaradi slabe epidemiološke situacije v letu 2021 prestavili v letošnje leto. Vzporedno sta potekala tudi sejem NATURO in mednarodna razstava starodobnikov AVTO-MOTO KLASIKA. Na mednarodnem sejmu lovstva in ribištva se je na skupni površini 9.400 m² predstavilo 155 razstavljalcev iz 13 držav, sejem pa v treh dneh obiskalo več kot 14.000 obiskovalcev.

Na razstavni stojnici je Ribiška zveza Slovenije obiskovalcem predstavila vsa področja svoje dejavnosti. Obiskovalcem smo ponudili naše publikacije, preko katerih predstavljamo naše delo in športni ribolov na rekah in jezerih Slovenije. Prvič smo v javnosti predstavili novo promocijsko

brošuro *Ribolov krapovcev in plenilk v Sloveniji*, ki je med obiskovalci naletela na veliko zanimanje. Predstavili smo se tudi z glasilom Ribič in prospekti nekaterih ribiških družin. Povabili smo obiskovalce, da se nam pridružijo in postanejo člani naše organizacije. Med obiskovalci je bilo

precej mladih, ki so z veseljem posegli po naši zloženki, ki jim je bila namenjena. Na razstavnem paviljonu smo bili za vse dodatne informacije ves čas sejma prisotni tudi predstavniki RZS.

Ribiški sejem je bil po obsegu in vsebini manjši od lovskega. Poleg RZS so se samostojno predstavili tudi RD Radgona, Zveze društev Moja Mura, Center za promocijo in pospeševanje športnega ribolova in ribiškega turizma Racoon ter nekaj trgovin z ribiško opremo in priborom. Na sejmu so bili prikazani tudi ribiški sejmi. V sklopu projekta Slovenski ribiški produkt, ki ga izvaja Center za promocijo in pospeševanje športnega ribolova in ribiškega turizma – Racoon d. o. o, je bilo podeljenih tudi 21 zlatih ribiških plaket, priznanja za domače znanje in inovativnost. V projektu so želeli zbrati vse ideje, ki se porajajo ljudem, ki delajo in razmišljajo na področju ribištva in ribolovnega turizma, jih vzpodbuditi, motivirati, jim pomagati najti nove rešitve ter jih nagraditi za njihovo dosedanje delo.

V sklopu sejma je strokovna ocenjevalna komisija za ocenjevanje ribje čorbe ocenila 13 ribjih čorb.

Letošnji sejem po številu razstavljalcev ni bil nič manjši kot prejšnja leta. Obisk, ki so ga zabeležili organizatorji, pa je prijetno presenetil tudi vse udeležence. Izkazalo se je, da smo lovci in ribiči sejem lovstva in ribištva vzeli »za svojega«. Pozitivni odzivi razstavljalcev, sodelujočih institucij in obiskovalcev zagotavljajo, da bo sejem tudi v prihodnje osrednja sejemska prireditev lovcev in ribičev pri nas. Zato bi bilo prav, da bi se tudi sladkovodni ribiči že sedaj začeli pripravljati na naslednji sejem lovstva in ribištva, ki bo v letu 2024. Podobno kot lovci bi lahko

tudi sladkovodni ribiči pripravili »ribiški dan« in v tem okviru načrtovali različne dogodke. Odlično pobudo je dal predsednik RD Radgona Igor Vajs, da bi se RD in regije v letu 2024 pod okriljem RZS obiskovalcem predstavile tudi posamično s svojimi ribolovnimi vodami in ponudbo ribolovnega turizma.

Borut Jerše

V SPOMIN

Jožef Novak

(1943–2022)

Pred kratkim je za vedno prenehalo biti srce člana RD Barje z najdaljšim stažem, Jožefa Novaka. V RD Barje se je včlanil leta 1962, torej le nekaj let po ustanovitvi RD. Zvest ji je ostal polnih 60 let! Ribiški izpit je opravil leta 1963, leta 1982 pa izpita za gospodarja in ribiškega čuvaja. Za zasluge pri aktivnem delu v RD je leta 1978 prejel Red za rib. zasluge III. stopnje z listino. Leta 1985 je prejel Red za rib. zasluge II. stopnje z listino, leta 1993 pa Red za rib. zasluge I. stopnje z listino. Dragi Jožef, počivaj v miru. Pokojnikovi družini in prijateljem izrekamo iskreno sožalje.

RD Barje

Miro Čereković

(1943–2022)

V sredini aprila smo izvedeli žalostno vest, da je RD Postojna za vedno zapustil naš član Miro Čereković. V RD se je vpisal leta 2009 in istega leta opravil ribiški izpit. Člani smo ga običajno videvali ob ribolovu krapa na reki Nanoščici in ribniku Grobišče. Tam je še posebej užival, rad se je pogovarjal in njegov močan glas je običajno odmeval po celotnem ribniku, tako je bilo tudi tistega zadnjega jutra, ko ga je popoldan dohitela prezgodnja smrt. Počivaj v miru, Miro.

RD Postojna

Mitja Kastelic

(1971–2022)

Sredi prebujajoče se pomladi nas je presenetila žalostna vest, da je zemeljski svet in ribiško sredino za vedno zapustil Mitja Kastelic, član RD Barje. V barjanske ribiške vrste je vstopil leta 1997, leto kasneje je uspešno opravil tudi ribiški izpit. Rad je zahajal na nabrežja zelene Ljubljane ali pred ribiški dom, kjer smo z njim poklepetali o tem in onem. Dragi Mitja, počivaj v miru! Pogrešali bomo tvoj nasmeh in prijazno besedo. Pokojnikovi družini in prijateljem izrekamo iskreno sožalje.

RD Barje

NA ŠČUKO

Jutro se je prebujalo v vsej svoji lepoti, ko sem si skozi mokro travo utiral pot v smeri ribnika. Popolnost prebujajočega dneva so motile le še posamezne dežne kaplje, ki so potrkavale po vodnih rastlinah in prozorni površini ribnika. Prav nič niso motile rac mlakaric, ki so se že od ranega jutra preganjale in šopirile v vsej krasoti med lokvanji in vodno rogozo. Velika večina je bila barvitih samčkov, samičke pa so neke skrite grele svoja topla gnezda prebujajočega se potomstva. Samčki so svojo pomembnost vsake toliko podkrepili z glasnimi gagajočimi monologi in neutrudno letali od enega mesta na drugo za jutranjim obrokom. Bolj predrzni so se potapljali z glavo pod površino v plitvejšem delu ribnika, kjer so iskali hrano. Jutranji kraval je z veje, tik nad vodo, mirno opazoval vodomec. Njegove oranžne prsi so se tako zlile z barvo obreznega listja, da ga je bilo videti šele, ko je švignil v vodo. Hip zatem se je sinje modra puščica z ribico v kljunu pognala nekam med vejevje košatega hrasta. Izginil mi je izpred oči kot privid. Prvi jutranji žarki sonca, ki je le medlo škililo izza oblakov, so obsijali ribnik, ki je bil videti prav pravljičen v rahli jutranji meglici, posut z bisernimi vodometi, ki so jih povzročale debele dežne kaplje. Med vreščecimi racami si je zajtrk omislil še mali ponirek. Rjavkasta žogica, velika kot pest, se je brezbrizno potapljala med račjo jato in brskala za dobrotami. Pogrešal sem par labodov, ki že leta gnezdit na ribniku. Stalnica sta tega jutranjega živčava, zato sem bil prav začuden, da me nista prišla pozdravit, saj sem v žepu vedno skrival pest koruze, namenjeno prav njima. Domneval sem, da se držita bližine gnezda, ki je bilo skrito neke v visokem ločju ob obali.

S pogledom sem zato natančno preiskal celotno gosto poraščeno brežino ribnika. Iskal sem labode, obenem pa me je zanimalo, ali me je že kdo prehitel za vodo. Res sem na nasprotnem bregu zagledal zabrisano postavo, ki se je premikala med obrežnim grmovjem. Trudil sem se spoznati osebo, ki se je skrivala za zelenim dežnim plaščem. Težko bo s te razdalje in pri tej svetlobi. Razmišljal sem, ali je domačin ali turist, ki v teh jutranjih urah poskuša srečo. Prepričan sem bil, da bom prvi za vodo in bodo vsi najboljši prostori še nedotaknjeni. Seveda, kaj bi me pa gnalo v teh mokrih jutranjih urah za vodo. Bil je prvi dan ščukolova – zame osebno ene najljubših rib. Poskus prevare tega vodnega volka (*Lucius* v latinščini pomeni volk) je zame eden večjih izzivov, ki sem si ga zastavil pri ribolovu. To leto sem se odločil, da bom poskusil čisto drugačno tehniko lova na velike profesorice. Do sedaj sem jih lovil že na vse znane načine vijačenja, od lova s kovinskimi in silikonskimi vabami vse do lova z velikimi voblerji. Zadnja leta sem veliko časa namenil tudi muharjenju na tega predatorja z ogromnimi potezankami. Zelo rad preizkušam in poskušam vedno nove pristope in tehnike, da bi prevaral velike ščuke. Na tem ribniku je bila možnost muharjenja na ščuko zaradi zaraščenosti obale izredno majhna. Zaradi tega je večina ribičev – ščukarjev tu lovila z upiravkami in različnimi silikonci. Problem je še veliko potopljenega drevja, na katerem najdražje vabe rade ostanejo zatakne. Ščuke se tu zadržujejo na mestih, ki jim omogočajo kritje ter napad, obenem pa nudijo odlično skrivališče preko dneva in takšnih mest je na ribniku ogromno. Prav zaradi zelo zahtevnega načina vijačenja je stalež ščuk skozi leta kar stalen. Vsake toliko se tu ujame tudi kapitalna ščuka, težka preko deset kilogramov in več. Ena takšnih je kot dokaz preparira tudi v našem ribiškem domu. Poleg znanja in sreče je na tem ribniku treba imeti za uspešen ribolov primerno opremo in vabe. Kot sem rekel, je muharjenje skoraj nemogoče, razen iz plovnega obroča, ali če ste srečnež – iz čolna. Ribnik je velik, zato je dovoljen tudi ribolov iz čolna, vsekakor pa ga je treba po uporabi odstraniti iz vode. Tako so pravila ribiške družine.

Ker je na ribniku izredno težko muhariti z brega, sem se odločil, da bom na tem ribolovu poskusil kombinacijo

NANOFIL vrvica

opreme za vijačenje, za vabo pa bom imel velike potezanke. Tako sem imel s seboj vijačnico, dolžine 3 metrov, akcije od 5 do 20 gramov, na vijačarskem kolescu pa sem imel navit Berkleyev NanoFil. Za tiste, ki ne poznate nanofila, je firma Berkley napisala: Ni laks, ni fluoro ali pletenica. To je naslednja generacija ribiških vrvic, s katero boste pri metih dosegali izjemno natančnost in daljavo. Narejena je iz najmočnejših vlaken, ki so trenutno znana v svetu. Ima neverjetno veliko razmerje moči - nosilnosti/premera, kar jo dela trenutno najboljšo izbiro pri vijačenju. V zadnjih letih, odkar jo uporabljam, sem zadovoljen, saj ima nosilnost 17lb (okoli 8kg) diameter 0,25 mm, kar pomeni sigurnost pri utrujanju in izredno dolge mete z lahkimi vabami.

Za predvrstico sem uporabil fluorokarbonski najlon,

Silikonski repek

Weddless muha

Ščuka v vodi

Potezanka z gibljivim telesom

dolžine 2 m, na koncu katerega sem navezal vrtlčko in nanjo najtanjšo jekleno pletenico, na koncu katere je bil karabinček za hitro menjavo vab. Seveda je bila tu še škatlca z različno velikimi in še večjimi potezankami, ki sem jih ustvaril preko zime. Svojo kreativnost sem v zimskih mesecih porabil predvsem za izdelavo muh, ki posnemajo prevladujoče vire hrane za roparice v naših ribnikih. To so zelenike, ostriži, sončni ostriži in drugo. Imel sem tudi skrite adute, ki sem si jih zamislil, nekatere pa kopiral, ko sem pregledoval spletne strani o lovu ščuke s potezankami. Tako sem naletel na zanimive silikonske repke, ki jih boste našli, če v brskalniku napišete *wiggle-tail*, na naslednji povezavi pa si lahko ogledate njihovo uporabnost v praksi: <https://www.youtube.com/watch?v=gLOhSNSXcb4>. Sam sem izdelal nekaj potezank na ta način, ker so se mi zdele lovne, posebno ko sem videl akcijo teh muh na spletni strani.

Za vsak slučaj sem oblekel še maskirno jakno, ki ne premoči in pa seveda škornje. V nahrbtniku sem imel še vso potrebno dodatno opremo za ostre zobe moje ciljne ribe, kot so klešča, razpiralka za ščukji gobec in še bi lahko našteval.

Komaj sem čakal, da uporabim moje nove pogruntavščine. Seveda pa sem imel še nekaj novih vab: potezanke sem v prednjem delu povezal s kovinskimi težkimi upiravkami manjših dimenzij. V prednjem delu pa zato, da dodajo dodatno vibracijo in z odsevom kovinske ploščice še dodatno popestrijo potezanko. Za svoje velike potezanke sem uporabil

*Tudi vam ob odprtju
nove ščukarske sezone
želim podobnih in še
večjih uspehov, pa ne
pozabite – zaupajte
svojim preizkušenim in
novim vabam, pa je uspeh
zagotovljen.*

Ownerjeve Aki 8/0 trnke, nekaj potezank pa sem uvezal s t. i. *trnki Weddless* (trnki, ki se ne zapenjajo) za primere, ko se pojavi težava z navadnimi potezankami, ker se bodo te zlahka zataknille v vegetaciji ali podvodnih ovirah.

Na jekleno predvrstico sem zapel svojo prvo izbiro med potezankami in vrgel na, po mojem mnenju, pravo mesto, tam pod grmovje, kjer sem v prejšnji sezoni večkrat opazil ležati večjo ščuko. Potezanka se je počasi potopila, preklopil sem zaklopko na kolescu in pričel navijati ter z občasnim ustavljanjem navijanja poskusil ponastaviti dihanje muhe pod vodno površino. Vsi veste, da se potezanke pri vodenju z muharsko vrvico obnašajo na svojstven način. Med tonjenjem se razprejo in se nato med potegom stegnejo v obliko, ki jo ponazarjajo, ko popustimo, pa ponovno potonejo in se razprejo. Ravno to sem poskušal ponazoriti s tem občasnim ustavljanjem. Prijem, ki sem ga sicer upajoče pričakoval, me je kar malo presenetil. Zateg in prva ščuka v sezoni je obvisela.

Prijela je na rdeče-belo potezanko, dolžine 25 centimetrov. Borba med ribo in človekom je trajala zelo malo časa, saj ni bila tista, ki sem jo pričakoval na tem mestu. Pazljivo sem jo odpel kar v vodi, saj je spadala med tiste, ki so komaj prvič opravile svoje poslanstvo med drstjo. Premaknil sem se na novo obetavno mesto, tja, kjer so na površini jezera kraljevali lokvanji. Zamenjal sem potezanko s tisto, ki je bila zvezana na trnku, ki se ne zapenja (velikokrat se ne), in poskusil

srečo v predelu, kjer ni bilo lokvanjev. Minila je kaka ura v poskusih, medtem je tudi nehala deževati. Dopoldansko sonce je razpodilo dežne oblake in ščukolov je postal prav prijeten. Nova pozicija, nova potezanka, preizkus, kako dela in prijem. Tokrat je bila še manjša ščuka kot prvič. Kako je upala prijeti potezanko, ki je bila skoraj tako dolga kot ona! Hitro sem jo kar v vodi osvobodil nadležnega koščka kovine in nepoškodovana je odplavala novim dogodivščinam naproti. Med hojo sem se približal drugemu ribniku, ki je še najbolj podoben krogu in je skrit med visokimi topoli, vrbami in hrasti. Tu sem s površine prepodil par zaostalih kormoranov, ki so žal vzeli slovensko državljanstvo in jih lahko skozi vse leto opazujemo, kako preletavajo to svoje lovno področje. Osvražena ptiča sem pospremil z neko pridušeno kletvico med zobmi. Škodo, ki so nam jo te jate ribojedih ptic povzročile na populaciji rib v Ljubljani, bi lahko vrednotili v deset tisočih evrov. Da ne govorim o celi Sloveniji in ribogojcih, ki so jim počistili gojitvene ribnike. Pa pustimo to, saj je na to temo prelitega že veliko brezplodnega črnila.

Kovinske sponke za vezavo

Odločil sem se, da poskusim srečo na tem manjšem ribniku. V tistem trenutku je po poti, ki pelje med ribniki, prišel naš član ribiške družine, s katerim sva stara znanca. Ko me je videl, se je ustavil in mi zaželel dober prijem, nato pa nadaljeval svoj korak v vsakodnevem jutranjem sprehodu. Še dobro, da so takšni med nami, saj s svojo prisotnostjo nehoti krotijo nezaželeno početje krivolovcev. In problemov s krivolovci smo imeli na teh ribnikih kar nekaj.

Odprl sem škatlo s potezankami in razmišljal, kaj naj ponudim naslednjim izbirčnim profesorici. Odločil sem se za res veliko potezanko, narejeno na votli kovinski cevki. Merila je krepko preko 30 cm. Potezanke, narejene na cevki, imajo nekaj prednosti pred tistimi, narejenimi na fiksne trnke. Prednosti so prav očitne: možnost menjave trnkov, veliko ravnotežje v vodi in njihova velikost, saj jih lahko zvežete nadpovprečno velike. Zadnje čase so se med muharji na ščuko razširili tudi novi načini vezanja potezank na večdelne kovinske segmente, ki jih združujemo preko zank. Te so zaradi tega izredno gibljive v vodi in prav tako kot potezanke na cevkah, lahko tudi te naredimo izredno velike.

Bila je povsem bele barve z nekaj prameni svetlečega *flashaboua* ob strani telesa. V prednjem delu sem učvrstil tudi manjšo obtežitev iz svinčene žičke, ki je obenem razpirala vlakna na glavi potezanke. Položil sem jo v vodo pred seboj, da vidim, kako plava. Ker so bile umetne bele vlakna res dolge, se je lepo zvijala in dihala pod vodo. Po videnem sem bil prepričan v njeno lovnost. Zamahnil sem s palico in potezanko poslal pod gosto grmovje na desno stran ribnika. Vzel sem si čas, da se je potopila na zeleno globino, nato pa sem pričel navijati v »muharski maniri«. Nič se ni zgodilo in nič živega ni priplavalo za njo, ne prvič ne desetič. Ravno sem začel razmišljati o menjavi, ko je po poti, vračajoč se s sprehoda, prišel moj ribiški prijatelj. Preko mokrega travnika jo je ubral naravnost proti meni. »Ne daj se motiti,« so bile njegove prve besede. Nato je seveda vprašal o uspehu ribolova in na koncu ga je presenetila vaba, ki sem jo uporabljal. Pokazal sem mu, kako se potezanka v vodi premika in bil je navdušen. »Ja, na to bi pa moralo kaj prijeti, ko se tako lepo zvija,« je rekel. »Ja, za sedaj prav nič!« sem mu hudomušno odgovoril. Medtem sem potezanko ponovno vrgel daleč v levo, preko sredine ribnika. »Dobro

leti!« je bila njegova pripomba. Kljub temu da sem navijal, verjetno malo prehitro, že malo naveličan neuspeha in osredotočen na pogovor pa sem na močen udarec, ki je sledil, odreagirao v maniri starega mačka. Močno sem zategnil in riba je obvisela. Isti trenutek ali dva kasneje mi je bilo jasno, da nimam opravka z malo ščuko. Po obnašanju sodeč sem domneval, da je ščuka. Somi in smuči, ki prav tako živijo v teh ribnikih, ob prijemu odreagirajo čisto drugače. Vsa moja oprema je bila isti trenutek postavljena na preizkušnjo. Riba je zdvijala preko ribnika, tako da je zapela zavora na kolescu. Tudi kolega je dojel, da je na drugi strani palice veliki borec. »Počasi, previdno!« je bil njegov nasvet. Moja osredotočenost pri utrujanju je bila na višku, kljub temu da mi je adrenalin polnil vse pore v telesu. Po nekajminutnem utrujanju (ali morda daljšem) sva jo končno zagledala pod površino. »Metrca,« je pripomnil kolega. Sam sem jo tudi ocenil na nekaj takega. Z velikimi predstavnicami njenega rodu imam v zadnjih letih kar nekaj izkušenj, tako da sem bil v to kar prepričan. Počasi je popuščala v svojih naporih za svobodo. Kmalu je vsa upehana ležala ob strmem bregu. S seboj sem preventivno imel samo prijemalo za gobec ščuke, s katerim bi jo lahko potegnil iz vode, a ga nisem hotel uporabiti. Odločil sem se, da jo bom ročno spravil iz vode. Hotel sem jo vsaj slikati kot dokaz uspeha, nato sem jo nameraval spustiti. Pripravil sem telefon za fotografiranje in ga dal prijatelju ter mu pojasnil, kaj mora narediti. Ščuka je ta čas še vedno ležala na boku. Palico sem prepustil prijatelju in se ulegel na trebuh ter potisnil dlan takoj za škružni poklopec velikanke. Brez večjih težav sem jo dvignil iz vode, nakar sva hitro opravila »fotoseanso« in riba je po minuti plavala nazaj v svojem elementu. Še nekaj sekund je stala tam ob bregu, kot da ne verjame, kaj se ji je zgodilo, nato pa je zamahnila z mogočnim repom in izginila je v globino.

Seveda veselju ob uspehu ni bilo konca. Tudi kolega mi je takoj stisnil roko in zaželel še kakšno tako. Ne bom govoril, da je bilo zame tisti dan konec ščukolova, saj sem doživel vse, kar se je na prvem dnevu ribolova na ščuke dalo doživeti v tisti sezoni.

Tudi vam ob odprtju nove ščukarske sezone želim podobnih in še večjih uspehov, pa ne pozabite – zaupajte svojim preizkušenim in novim vabam, pa je uspeh zagotovljen. Napisal sem kar nekaj pomembnih dejstev, ki vam bodo v pomoč pri lovu na te zobate predstavnice vodnega ekosistema. Za konec vam želim »dober prijem«, kjerkoli boste učili plavati svoje vabe.

Vladimir Mikec

Med utrujanjem ribe

LOV POSTRVI V SREDIŠČU LJUBLJANE

Končno je prišel čas za meni eno ljubših tehnik ribolova – t. i. ultra light (vijačenje z izjemno lahko opremo). Zima se je počasi začela poslavljati in prišli so toplejši dnevi. Začela se je pomlad. Vsi, ki obožujemo lov na salmonidne vrste, smo z nestrpnostjo odštevali dneve do pričetka le-te. In končno smo jih dočakali. Jutra so še vedno zelo hladna, ampak to me ni odvrnilo, da se ne bi podal na novo dogodivščino. Za začetek sezone sem si izbral ribolov na reki Ljubljanici, s katero upravlja ribiška družina Vevče (Ljubljana 45a).

Vsako leto se res z veseljem vračam na ta revir, saj res nudi izjemno razgiban in atraktiven ribolov. Do sedaj je bil ribolov, ki poteka od Plečnikovih zapornic na Ambrožovem trgu do jeza pri papirnici Vevče, dovoljen izključno s potezankami. Ko sem izvedel, da je revir odprt tudi za *ultra light* vabe, sem res le stežka čakal, da se podam na lov na že poznane terene, saj mi je tehnika vijačenja veliko bliže kot tehnika muharjenja.

Pa je prišlo težko pričakovano jutro. Zjutraj sem vstal veliko lažje kot ponavadi, saj sem vedel, da me čaka nepozaben dan. V dopoldanskem času sem si zadal cilj, da lovim na delu od Fužinskega gradu do sotočja Ljubljanice in Grubarjevega prekopa.

Takoj ko sem prišel za vodo, me je že lepo grela sonce in vedel sem, da za popoln dan manjka samo še prijem ribe. Meglice so se že lepo dvigovale in končno sem vrgl prvi met. Izmed vab sem si tokrat naredil ožji izbor favoritov. To so bili mali silikončki in mali voblerji. Seveda je bilo prej treba vsem vabam zamenjati trnke. Namesto trojčkov smo jih zamenjali z enojnimi trnki brez zalusti. Ampak to je samo pohvale vredno in res super poteza s strani Ribiške družine Vevče, da je sprejela taka pravila, ki jih tudi sam zelo podpiram. Voda je bila res zelo bistra in na veliko delih je bilo moč videti ogromno količino alg. Zelo pomembno je, da pred vrvico damo še laks flourocarbon, ki služi temu, da je v vodi neviden. Za glavno vrvico pa uporabljam vrvico, debeline 0,08, saj se razlikuje od laksov. Pri vrvici zares čutiš vse. Pri laksu pa vemo, da je vsaj malo raztegljiv in velikokrat zgrešimo prijeme, ki jih ne čutimo. Vse je pripravljeno, zato lahko začnemo. Že po par metih so sledili prvi prijemi in

sledenja rib. Takoj sem vedel, da bo dan za ribolov fantastičen in res se nisem motil. Po dveh ribah, ki sta se mi po kratki borbi sneli, je končno sledil lep udarec in palica se je močno ukrivila. *Ultra light* oprema (palica akcije 0–15 g) je zelo nežna, in ko je na koncu palice riba, je z njo treba ravnati res z vsem občutkom in znanjem, kar ga ribič premore. Svoje dodajo tudi brzice, ki še otežijo zadevo. Z vztrajnostjo in potrpežljivostjo gre vse tako, kot je treba. Po kratki borbi je bila končno v moji mreži. Tokrat mi je dan polepšala prečudovita potočnica, dolga slabih 45cm. Po hitrem poziranju je seveda odplavala nazaj v svoje kraljestvo. Veliko ribičev lovi z namenom, da ribo ujame. Meni pa je pomembno, da uživam v prelepi naravi, riba pa je vedno samo češnja na vrhu torte. Ko si sredi vode do pasu v vodi, pozabiš na ves svet, ki je okoli tebe, in res srkaš energijo iz narave. Del, na katerem sem lovil, ne velja za najlažjega, sploh ob dejstvu, da je voda zelo bistra. Od ribiča res zahteva popolnoma predanost, poizkušanje, menjanje vab. Ko najdeš pravo kombinacijo, pa se prijemi vrstijo eden za drugim. Dogajanje se je nadaljevalo vse dopoldne. Dobil sem nekaj rib: predvsem so bile to šarenke, dolžine do 40 cm. Po kratkih poziranjih pa so vse odplavale nepoškodovane nazaj v svoje brzice.

Ta revir sem že velikokrat obiskal in iz mojih izkušenj predstavljajo meseci marec, april, maj najboljši čas za ribolov. V tem času, se mi zdi, je riba res lepo pobirala in iskala hrano. To ne pomeni, da kasneje ne boste dobili teh vrst rib, ampak imajo že veliko tudi druge hrane in jih je težje prelisičiti. Je pa zato še toliko večji izziv.

Lepa potočna postrv, dolga približno 45 cm.

Po slikanju hitro nazaj v svoje kraljestvo

Menjanje vab je ključ do uspeha

Prelepa šarenka čaka, da zaplava nazaj v brzice.

Raznolike vabe pripomorejo k boljšemu ribolovu.

metu vidim rjavo liso, ki se bliža moji vabi. To je to, na kar sem čakal. Rekel sem si: »Toni, zdaj pa ponovi met in navijaj še bolj počasi.« Po nekaj obratih rolice je sledil močan prijem. Močno sem potegnil palico. Tukaj je! Srce začne biti hitreje in adrenalin se res poveča. Trenutek, za katerega živi vsak pravi ribič. Na koncu vrvice sem imel lepo potočno postrv, dolgo krepko čez 70 cm. Po nekaj minutah borbe nobeden od naju ne popušča. Sledijo skoki iz vode in pljuskanje. V tem trenutku se prepustim uživanju in pogledu na to krasno ljubljansko lepoto. Kmalu zatem pa šok in razočaranje. Ob lepem skoku iz vode se je postrvi uspelo osvoboditi. Pa je zmagala, sem si mislil. Bila je slabo zapeta, saj lovimo na majhne vabe in z enojčki brez zalusti. Ampak to je pravilno, da ribe ne poškodujemo in ji pri sami izpustitvi lažje snamemo vabo ter jo tako nepoškodovano vrnemo v vodo. Najprej sem bil seveda razočaran: »Pa kako ni mogla ostati na silikonu!« Kmalu zatem pa me je preplavila sreča, da sem le imel priložnost vsaj videti ribo, za katero tisti, ki poznajo to reko, vemo, da tukaj ni tako pogosta. Vsaj v takih velikostih ne. Dala mi je priložnost, a je na žalost nisem izkoristil. Spomini ostanejo, to je pomembno, tega ti ne more vzeti nihče. Zato sem se tudi pred kratkim odločil, da ustvarim svoj kanal (Youtube Toni Janežič), kjer želim ljudem približati lepote narave in ribolova ter pri tem koga tudi kaj novega naučiti. Vedno je pomembno uživati v naravi in to je tudi moj moto. Ne glede na to, ali ribo ujamemo ali ne, pomembno je, da se znamo približati naravi in jo spoštovati. Kolikor naravi daš, toliko ti narava lahko vrne.

Ribolov je bil res fantastičen in nedvomno se še vrnem. Ta revir mi je ostal nekaj dolžan, zato ne dvomim o to, da nekega dne znova dobim priložnost od podobne ribe. Tokrat, upam, z mojo zmago na koncu in lepo sliko za spomin. *Kraljica Ljubljane*, kmalu se vrnem in znova se vidiva.

Toni Janežič

Dopoldne sem zaključil ribolov pri zastavljenem cilju. Prišel sem do sotočja Ljubljanice in Grubarjevega prekopa.

S tem pa dan še zdaleč ni bil zaključen. Po kratkem premoru za kosilo in malo popoldanskega počitka je prišel eden mojih najlepših delov tega revirja. To je bil del pod zapornicami (znani tudi po imenu Cukrarna). Ribolov je tukaj zelo zahteven, saj je voda zares hitra, kar pa za *ultra light* opremo ni najlažje. Moj nasvet za uspeh je, da se poskušam postaviti v kožo plenilske ribe. Kje bi bil skrit? Od kod bi napadal? Uspeh je potem zagotovljen.

Že po par metih je sledilo presenečenje, saj je na silikon prišel lep lipan, dolg zagotovo čez 50 cm, vendar se je zaradi močnega toka in pa trnkov brez zalusti snel po par skokih iz vode. Nekaj mi je reklo, da to ne bo zadnje, kar se mi bo danes zgodilo. Malo nižje, kakih 300 m od zapornice, je čakalo to presenečenje. Po par metih brez uspeha sem ujel šarenko, dolgo 40 cm. Po hitrem poziranju in spuščanju le-te v naslednjem

NA OPLOTNIŠČICO

»Kam, kam greš?« je bilo niti ne preveč začudeno vprašanje mame, ki je že tako bila navajena nevsakdanjih odločitev svojega sina. Obdobje zaključevanja srednje šole, ko se je, med drugim, že vedelo, kam bodo fantje odpotovali na služenje obveznega vojaškega roka. In delale so se zabave ... »Zakaj že?« mi je rojilo po glavi. Znancem sem pojasnil, da bo zabava, ko pridem domov, ko se bom res imel česa veseliti. Je bilo malo pred koncem Jugoslavije in je to »še šlo skozi«. Ampak raztegnjeno vprašanje: »Kaaaj boš?« je pa kar sledilo odločitvi, da jo pred odhodom v »južne kraje« mahnem za par dni nekam, kjer bom sam s seboj, mojimi mislimi in tistim, kar sem najraje počel. Ja, no ... Saj cartanje z lepoticco je tudi bilo v planu, toda ne tokrat ...

Levo in desno od prtljajnika sem privezal nahrbtnik z najnujnejšo muharsko opremo, gumijastimi škornji in nekaj oblačili, na vrh pa spalna vreča in mali zeleni šotor, ki ga je bratu iz Dunaja pripeljala Frančka. Ko je »rogova desetka«, ki sem jo dobil za birmo, tako izginjala pod priveski, je prišel oče, ki ga je verjetno poslala mama, in se ponudil, da me odpelje na zeleno destinacijo in potem pride pome. Je tako poznal odgovor in ni preveč vztrajal. Pripravila sta mi nepokvarljive hrane, za vsak slučaj, za vsaj slab teden garanja v divjini. Čeprav sem povedal, da ne nameravam zapustiti civilizacije in tudi realno z mojim »dirkalnim peciklom« ne morem tako naložen nekam daleč.

So kako leto prej »Bistričani« nekaj razglašali o lipanih v Oplotnišči in jaz – kot njihov veliki občudovalec – sem se odločil raziskati to čudo pred domačim pragom. Malo sem poklical z mobitelom naokoli, pogledal, kaj piše na internetu, poiskal posnetke na spletu in natisnil kupljeno dovolilnico. Pa ja! Za telefonski kabel se je komaj kopalo kanale po vaških krajevnih skupnostih, kaj je splet, se nam sanjalo ni, poznal pa tudi nisem nikogar, ki bi mi dal kak aktualen pameten nasvet za načrtovano muharsko ekspedicijo. In hop na kolo za zdravo telo. Je bil hotel v Konjicah, ki je oglaševal tudi ribolov. Slabih 40 km delno razgibanega asfalta mi ni delalo težav. Toda ko sem vprašal na recepciji, kako je z dnevnicami in muharjenjem ... To je bil pogled! Še dobro, da ga nisem vprašal, katere muhe priporoča. Na srečo je bila blizu domačinka, ki me je napotila v bližnjo gostilno, kjer sem lahko kupil dnevnice in dobil vsaj osnovne informacije. Lipani? »Hmm, mogoče bi Franca kaj vedel. Je doma tam za ovinkom.« Pa gremo, da spotoma še kaj izvem. Franca je povedal, da so nekaj vložili in mogoče bi se še kak tukaj spodaj našel, čeprav ni poznal nikogar, ki bi jih res lovil. »Se pa včasih kdo pohvali s kako lepo potočnico iznad Oplotnice,« je povedal. »Ja, ja, le loviti jih ne znajo,« sem pomislil kot veliki prebirelec muharskih člankov in vezalec odličnih klenjih muh. Premetal sem šaša, čarnika in zgubljenko menda od Tepanja pa do Pobreža v iskanju kakega lipana. Postrvi sem namenoma ignoriral. Zame, za *dravskega klenaša*, je bila prava muka ciljanje skozi goščavo, in to brez rezultata. Če bi znal majhni rečici primerno nimfariti oz. če bi imel vsaj mali fazanov repek in bi ga zapeljal skozi katerega od lepih tolmunčkov, bi me sigurno razveselila pikčasta mamica. Ker pa ni bilo tako, me je po par urah vnema minila in realnost poklicala v razmislek.

Vse sem lepo popravil nazaj in odrinil navzgor. Ne vem, kako to, ampak cesta je bila neprimerno bolj zavita in neznansko daljša, kot je danes. Sploh se ne spomnim, da bi peljal mimo Oplotniškega vintgarja, kjer se definitivno morate (še bolje z družino) ustaviti in se sprehoditi. Pri kamnolomu Cezlak sem že »dihal na škрге« in po makadamu več ni šlo drugače kot: potisni. Atlas Slovenije me je vodil do Lukanja, kjer sem nekoliko pod večjo starejšo hišo sklenil postaviti bivak. Pravi profi! Lepo mirno sem stopil do hiše povprašat za dovoljenje. Z negotovostjo v glasu in začudenjem v pogledu so mi prijazno povedali, da se lahko »spakiram«, kjer hočem. Verjamem, da so za spremembo ponoči zaklenili vhodna vrata, če so kje našli ključ. In ko sem umirjeno (ker sem bil utrujen kot p ...) postavil šotorišče in izobešal preznojena oblačila, sem uzel fantiča, ki sem jima s prihodom poživil dan. Na povabilo sta se rada odzvala, zato smo malo pokramljali o splošnih zadevah. Z veseljem sta mi pokazala, kje lahko najdem črva, na katerega bom zagotovo kaj ulovil. Odpeljala sta me tudi do skale, kjer sta zadnjič eno ulovila. Sestavil sem svojo najboljšo rjavo DAM-ovko in nežno spustil rjavega šaša na 14. ob skali, da ga je curek zasukal proti tolmunčku. Ribica me je z nenadnim

udarom tako presenetila, da je zapeta priletela direktno pred starejšega od bratov. V trenutku je bil vzhiten na njej in *ujemi-izpusti* ni ostala opcija. Sem raje prekinil in tako ostal *mojster*. Zaradi te ribice, ki sta jo odnesla domov, in par podarjenih muhic, sem bil deležen popolnega varovanja in oba dneva svežega kruha. Še istega večera sem šel malo na ogled ob krasnem razgibanem potoku, padajočim med skalovjem in na par tolmunih malce očistil naplavljen les ter odstranil kakšno motečo vejo za vsaj možen predložek. Drugače kot proti toku in s suho muhico tako nisem zmogel.

Jutro v raju! Vzhod je tako bil nekje preko in šotor nedotakljiv, ker se je drugače zjokal v notranjost. Toda mir, le žuborenje potoka, ptic in nedoumljiva sproščenost. Po zajtrku pa neučakan k vodi. Kje ste, ribice? Prva dva tolmuna sem predeloval cel dopoldan, saj česa takega še nisem doživel. Kljub skrajno začetniškemu pristopu mi je na mojo dlakasto zgubljenko (imitacija zahajalke), vezano na 16., prišla prva in druga in nato še na rjavega palmerja, prav tako na 16., še tretja, četrta in tako naprej. Same krasne, popolne, barvite, zdrave. Če se prav spomnim, je kapitalna merila okrog 30 cm, večina pa kar nekaj manj. Ko sem spustil osmo, sem si šel pripraviti kosilo, ki sem si ga odnesel kar za vodo in tako užival neskončno dolgo. Popoldan približno tako uspešno. Ugotovil sem, da je skoraj nepomembno, katero suhico sem navezal, le da je bila dovolj majhna in da nisem preplašil ves življenj pod tolmunom in v njem. Ta in naslednji večer sem si za desert privoščil na ognju popečeno ribico, ki se je kar stopila v ustih. Ne vem, če sem še kdaj jedel tako okusno ribo.

Po več letih sem imel srečo in čast spoznati ene najboljših muharjev iz teh koncev in z njimi na Oplotniščici loviti celo pod avtocesto, se ribiško družiti tudi v centru Oplotnice, se od njih marsičesa naučiti in izluščiti marsikatero skrivnost ... Prelisčiti kako pohorsko kapitalko in se naloviti. Res se je tudi na sami Oplotniščici marsikaj spremenilo, ampak kljub lepim spominom, ki še nastajajo, tako krasnih ribiških dni nisem več znal doživeti. Morda se pa moram vrniti. Na tiste začetke, ko sem si dovolil predvsem iskati, raziskovati in ob tem brezpogojno uživati!

David Babič

SAMO MAČEK ZNA TAKO ZMAGATI

V Ribiški družini Bistrica nam je na jezeru Klivnik po dveh letih končno uspelo izpeljati tradicionalno prvoaprilsko srečanje v lovu na najtežjo postrv.

V zgodnjih jutranjih urah se je zbralo in na srečanje prijavilo 55 ribičev, katerih večino je predstavljalo kar članstvo RD Bistrica, ni pa manjkalo niti turističnih ribičev iz različnih koncev Slovenije. Še posebno nas je razveselilo dejstvo, da se je med vsemi zbranimi, kljub šolskemu dnevu, prijavilo 9 nadobudnih mladincev.

Slabšo udeležbo pripisujemo slabi vremenski napovedi, ki pa se ni povsem uresničila, lahko si celo drznemo reči, da nam je šlo vreme na roko. Vsem, ki ste srečanje zaradi dveh kapljic izpustili, pa je lahko le žal.

Med vsemi udeleženi so se najboljše odrezali sledeči ribiči:

1. mesto je osvojil Željko Maček, ki je ulovil postrv, težko 3151 g;
2. mesto je osvojil Suvad Mujakić s postrvjo, težko 2430 g;
3. mesto pa je s postrvjo, težko 2120 g, osvojil Franko Frumen.

Najbolj uspešni mladinci so bili:

1. mesto z 810 g, Patrik Žagar, ki je osvojil 1. mesto z 810 g,
- na 2. mestu je končal Luka Škrlj s 760 g,
3. mesto je zasedel Rok Padovan s postrvjo, težko 645 g.

Skupinska

Jezero Klivnik

Trofeja

RD Bistrica bi se zato rada zahvalila vsem donatorjem in sponzorjem, ki so s svojimi donacijami in nagradami omogočili, da smo lahko najuspešnejše ribiče in mladince tudi nagradili. Posebne zahvale zato gredo trgovinam: Kostevc, Monster bite, Loribu, Petar sport, Fish market Koper - FMK, Gostilni in piceriji Mrak Mizkoza in Gostilni pri Matetu.

Dober prijem!

Besedilo in fotografije: RD Bistrica

ZAČELA SE JE RIBIŠKA SEZONA

MILAN LEBAR HODI NA RIBOLOV CELO LETO

Pred časom je v gramoznici v Trnju ulovil 7,5 kg krapa

Med aktivne člane Ribiške družine Lendava spada tudi ribič in upokojenec Milan Lebar, doma iz Gornje Bistrice. Srečali smo ga ob gramoznici v Trnju pri Črenšovcih, kjer je v nedeljo, 3. aprila, lovil ribe z ribiškimi palicami. Povedal je, da ga ribištvo veseli, kajti ob vodi in v naravi se najbolje počuti, saj tu najde spokojni mir, pa čeprav se zgodi, da večkrat na celodnevem ulovu rib ne ujame niti ene ribe. V

Ribiško družino Lendava se je včlanil 2004. leta in od takrat ne mine dan, da se ne bi odpravil na ulov rib. Hodil je lovit ribe na hrvaško stran v Međimurje v Ribiško družino Čiko Martin na Muri. Čeprav živi streljaj od reke Mure, mu je ribištvo položeno v zibelko, saj je na reki Muri začel loviti ribe, ko je bil star 7 let. Njegov dedek Karel Kustec je bil za časa beltinske grofice Marije Zichy čuvaj ob reki Muri, pri čemer je skrbel, da so se ribe lovili

po grofovskem pravilniku, kot ga je zapisala grofica Marija Zichy, od Dokležovja do Bistrice ter do Gibine. Ribič Milan Lebar hodi na ulov rib na reko Muro in reko Ledavo ter ob gramoznici Jula Marof, mrtev rokav reke Mure Bobri, gramoznice v Trnju, Turnišču, Lendava. Na trnek in vabe največkrat lovi krape in babuške in druge sladkovodne ribe. Pred kratkim je na trnek v gramoznici v Trnju ujel 7 kg krapa, a čez čas še 4 kg krapa. Torej, v gramoznici v Trnju živijo velike sladkovodne ribe, le srečo je treba imeti, da se kakšna večja riba ulovi na trnek in vabo. Na reki Muri pa je ujel divjega krapa, ki je na tehtnici pokazal, da je bila njegova teža 13,10 kg. Doma v družini Lebar so na jedilniku tudi ribe, ki jih ribič Milan sam ulovi, očisti in speče na več načinov. Dejal je, da ima doma kar 15 različnih ribiških palic, večinoma pa ribe lovi na črve, koruzo, beli kruh v obliki testa. Ker mu je bilo ribištvo položeno v zibelko, hodi na ulov rib skozi celo leto, tudi pozimi, ko je zunaj mrzlo, tudi če je temperatura pod -5 stopinj Celzija,

Milan Lebar hodi na ribolov celo leto.

se ne vda, saj ga vleče k vodi. Z ribičem Milanom Lebarjem smo se pogovarjali v nedeljo, 3. aprila, pri obrežju gramoznice v Trnju.

Jože Žerdin

VELIKONOČNO RIBIŠKO TEKMOVANJE DRUŠTVA UPOKOJENCEV LJUTOMER

NAJVEČ RIBIŠKE SREČE JE IMEL IGOR KLARIČ, KI JE UJEL 17.900 g RIB

V okviru Društva upokojencev Ljutomer zelo uspešno deluje ribiška sekcija, ki je v četrtek, 14. aprila, v ribniku Zvonka Morda v Lukavcih pri Ljutomeru pripravilo velikonočno ribiško tekmovanje v športnem ribolovu. Velikonočnega ribiškega tekmovanja se je udeležilo deset ribičev upokojencev. Ob koncu tekmovanja so razglasili tri najboljše ribiče, ki so ujeli največ rib. Največ ribiške sreče je imel Igor Klarič, ki je ujel 17.900 g rib, drugo mesto je zasedel Jožef Ladiha z natehtanimi 14.985 g rib, tretji pa je bil Janko Podgajski, kjer mu je tehtnica pokazala,

Največ ribiške sreče je imel Igor Klarič, ki je ujel 17.900 g rib.

Trije najboljši ribiči na velikonočnem tekmovanju v Lukavcih pri Ljutomeru.

Velikonočno ribiško tekmovanje v ribniku Zvonka Morda v Lukavcih.

da je na trnek ujel 11.200 g rib. Najboljši ribiči so v spomin na velikonočno tekmovanje prejeli medalje in praktično nagrado v obliki velikonočne dobrote. Po tekmovanju so vsi ribiči sedli za skupno mizo in si zastavili okvirni program za letošnje leto.

Jože Žerdin

Najprej teorija, kasneje praksa.

SREČANJE MLADIH RIBIČEV RD SLOVENSKA BISTRICA

Napoved lepega vremena je zadnjo letošnje marčevsko nedeljo spremenila v prvo letošnje srečanje – sestanek mladih ribičev RD Slovenska Bistrica.

Po izgubljenih dveh letih zaradi vsem znane »korona situacije« smo v komisiji za delo z mladimi ribiči sklenili, da izkoristimo napoved lepega vremena in organiziramo sestanek mladih ribičev.

Zbrali smo se pri našem osrednjem ribniku na Videžu pri Slovenski Bistrici.

Ker je bilo večino mladih novincev, smo se najprej spoznali med sabo. Izvedeli smo, od kod kdo prihaja, starost, kakšen način ribolova mu je najljubši, katere ribe je že ujel in podobno.

Spoznali smo sestavo naše RD, ZRD Maribor in RZS.

Obnovili smo znanja v vezavi trnka, vrtljivke in vezave ribiških predvrvic. Nekaterim je vezava hitro šla od rok, druge pa čaka še domača naloga, da poskusijo samostojno navezati trnek.

Malce smo tudi napovedali program dela za letošnje leto: sestanke, šole ribolova, dvodnevni tabor, ribiški izlet in morda še kaj ...

Zadovoljstvo

Otroci so komaj dočakali ribolov.

Sreča

Vesелje

Za konec velja posneti še skupinsko fotografijo.

Ker je teorija ponavadi vedno dolgočasna, smo pod zadnjo točko srečanja imeli še praktični ribolov. Mladi so komaj čakali, da se odpravimo za vodo in da hitro namočijo svoje vabe.

Ribe so bolj kot ne slabo prijemale, a vseeno so mladi uspeli ujeti nekaj krapov in ploščičev.

Sergej, gospodar RD, ki nas je spremljal na sestanku, je prinesel vrečo krmne hrane za ribe, s katero so mladi po njegovem navodilu za konec srečanja še nakrmili ribe.

Nasmeh na licu in iskrica v očeh mladega ribiča ob ujetju ribe je najlepše plačilo mentorjem za opravljeno delo.

Konrad Hohler

Foto: Arhiv RD Slovenska Bistrica

PRVI KORAKI V SAMOSTOJNO MUHARJENJE

Odkar smo šli lani muharit na Krko in kasneje še k izviri Ljubljane, se nam je muharjenje precej priljubilo. Težava je bila, da nismo imeli ne svoje opreme ne znanja in poznavanja revirjev. Tako da smo bili vedno odvisni od dobre volje katerega od ribiških kolegov. Ena od stvari, ki me je tudi zmotila, je bila precej visoka cena muharskih ribolovnic, tako da je bilo pri nas muharjenje dano na čakanje. Me pa je ribiški kolega Ernad opozoril, da on lovi v Želimeljščici, ki je v upravljanju naše ribiške družine in da je cena revirja precej bolj denarnici prijazna. Lani smo šli z Ernadom preizkusiti revir, letos pa smo se odločili poskusiti še sami. Zapomnil sem si, da je lani trajalo kar nekaj časa, preden sva z Ernadom uredila termin, kajti čakati sva morala na padavine – nivo vode v Želimeljščici je sicer zelo nizek, po padavinah pa tudi ribe postanejo bolj aktivne. Vmes pa sem malo po malo nabiral potrebno opremo za muharjenje (razen nekaj muh nismo imeli ničesar).

Tudi letos smo precej dolgo čakali na dež in ga dočakali šele v zadnjem tednu marca, tako da smo šli loviti v začetku aprila. Nekaj ur, preden smo šli na prvi aprilski ponedeljek na ribolov, sem si šel kupiti še muharske škornje, čeprav za Želimeljščico niti niso

nujni. Ko sta fanta prišla iz šole in smo se pripravljali na odhod, me je pošteno dajala trema, lahko bi rekel, da me je bilo morda tudi malo strah. Želimeljščica je namreč rečica, široka okoli šest metrov, z gosto porasčenimi bregovi, tako da je težak že dostop, kaj šele ribolov oziroma

Fanta med reševanjem nimfe po mojem prvem metu. Na srečo veja ni bila previsoka.

Tim med učenjem metov iz zapestja pod Ernadovim budnim očesom in navodili. Na sliki se dobro vidi poraščenost bregov. Opazna pa je tudi druga barva Timove bunde – tukaj jo je že obrnil in notranji (modri), manj upadljivi, del nosil zunaj.

muharjenje. Mi pa smo povrh vsega skoraj popolnoma zeleni, kar se te vrste ribolova tiče. Z informacijami mi je pomagal še en ribič, to je bil Jure, ki sem mu poslal slike umetnih muh, ki jih imam, da bi pomagal izbrati pravo – njegov odziv je bil »saj jih imaš več kot jaz«. Nakar sem odgovoril: »Zanima me samo, koliko jih bom imel, ko bomo danes končali z ribolovom, koliko pa jih bo ostalo na okoliškem rastju.« Tako Ernad kot Jure sta svetovala uporabo nimf in skoraj ves čas smo lovili le z njimi. Fanta sem opozarjal naj le narahlo mečeta, uporabljata tehniko loka, ki nam jo je lani pokazal Ernad, ko je z vrhico napel oziroma zvil palico. Vaba potem poleti dlje (tehnika je precej uporabna, kjer ni prostora za zamahovanje). Fanta sem opozarjal, naj se zavedata okolice in vseh vej, ki visijo nad vodo. In ko sem želel nakazati, kako naj se stvari lotita, je moj prvi met nimfo pognal v veje kakšne dva metra nad tlemi. Delajta to, kar vama govorim in ne tega, kar delam, bi lahko rekel. Reševanje sem prepustil njima, Tim z brega, Filip pa sredi struge. Kmalu zatem je Filip glasno rekel: »Glej ga, sulca!«

Res, na drugem bregu je v nizki vodi kot podmornica počival rdečkast sulec, dolg slab meter. Kralj voda je lenobno zaplaval naprej, ko smo bili ob svojem navdušenju preglasni. Vedeli smo, da Želimeljščica kljub svoji majhnosti skriva velike ribe, a ko v neposredni bližini vidiš nekaj takega, ne ostaneš hladen. Nekaj časa smo hodili, se ustavljali, metali, oprezali za ribami in jih poskusili presenetiti, toda učinka ni bilo. V bistvu sem v enem trenutku fantoma priznal: »Pojma nimam, kaj delam«. Skušal sem se spomniti vsega, kar nam je lani pokazal in povedal Ernad (obljubil je, da nas tudi danes pride pogledat), a kazalo je slabo. Videli pa smo kar nekaj rib in vsakič poskušali kakšno ukaniti. Prišli smo do mesta, kjer je bilo precej potopljenih korenin, močnejši tok in globlja voda, videli pa smo tudi večje število rib, ki se nas niso ustrašile, tako da smo se zadržali tam. Tolmunov in brzic je na reki veliko, veliko pa je tudi potopljenih korenin okoliških dreves (mestoma so me spomnile na mangrove v plitvinah toplih morij – tako tam kot tu so v njihovem zavetju ribe iskale skrivališče). Trajalo je približno deset minut, ko je Tim zaklical: »Imam jo!« Res je imel na trnku lepo postrv, ki pa se je snela, kmalu po tem, ko jo je spravil na gladino. »Pa 'mel sem jo že,« je potožil. Kmalu je mimo nas prišel še drugi sulec popoldneva, nato pa je poklical Ernad, da nas čaka pri avtu. Ko smo hodili proti njemu, mi je Tim razložil, kaj sta se v avtu pogovarjala s Filipom na poti do vode: »Sva naredila načrt, rekla, da bom jaz ujel eno in se mi bo snela, ti boš ujel eno in jo pripeljal na suho, Filip pa ne bo ujel nobene. In sedaj se je prvi del najinega načrta že uresničil!« »No, jaz sem za,« sem odgovoril.

Ernad je kmalu začel z navodili: »Videl sem vas 300 metrov stran, kar pomeni, da vas tudi ribe vidijo. Fluorescentne barve niso primerne za ribolov! Če bi lovili na večji reki, 20–30 metrov stran od sebe, potem bi šlo, tukaj vaju pa ribe takoj opazijo,« je razložil. Fanta sta res imela oblečeni fluorescentno zeleni klubski jakni, na kateri sta precej navezana. S Timom sva

Prva riba, ujeta z novo muharsko opremo. Ta klen je dal upanje, da nas v torek čaka uspešnejši ribolov kot dan prej. Sicer pa smo v reki videli veliko večje primerke, ki jih bomo poleti poskušali ujeti s tehniko vijačenja.

kmalu našla rešitev, svojo je preprosto obrnil okoli, da je bil moder notranji del sedaj zunaj. Pri Filipu pa ni šlo tako zlahka.

Nato nam je Ernad pokazal, kako se moramo približati vodi, čim tišje in počasi, brez nenadnih gibov in skakanja. Zatem pa smo trenirali tehniko metanja iz zapestja, pri čemer je šlo Filipu najbolje. Skupaj smo šli proti toku in trenirali ter seveda poskusili kaj ujeti. Ne dolgo za tem, ko nas je Ernad zapustil, sta se fanta nekaj prerivala in bila sta glasna. »Ravnokar sta skoraj eno uro poslušala o tem, kako moramo biti tihi in oprezní, vidva pa se tukaj brcata in skačeta!« sem ju nahrulil (in spodil še tiste ribe, ki jih nista že onadva). Vmes so bili tudi moji novi škornji zelo koristni – ne sicer zaradi ribolova, pač pa se je posnetek ličinke Timu zataknila za kamen sredi toka reke, tako da sem odkorakal do tja in jo dobil ven. Škornji so sicer zaščitili, kar so lahko, a ko sem se nagnil dol, sem zgornji del in rokav vseeno precej zmočil.

Videli smo še dva sulca in nato prizor, kakršnemu še nismo bili priča. V vodi je bila razparana srna in kmalu sta fanta predlagala, da je toliko sulcev morda zato, ker prihajajo jest. Srno je najverjetneje tja privlekel medved – ko sem informacijo o tem predal naprej, sem nato izvedel, da so v okolici opazili medvedko s tremi mladiči. »Brez panike, samo glasni bodite,« je bil nasvet našega člana Igorja, ki je obenem tudi član lovske družine. Super, po eni strani moramo biti čim tišji in mirnejši zaradi rib, po drugi pa glasni zaradi medvedov.

Ko se je dan nagibal h koncu, je tudi meni prišla riba. Fanta sta prihitela s podnetalko, meni pa je riba pobegnila. Zaklel sem in zavpil ter vprašal Tima: »A nista načrtovala, da jaz tisto, ki jo ujamem, pripeljem na suho?« Priznati moram, da sem bil zaradi pobege ribe precej dlje slabe volje, kot je bil Tim zaradi svoje.

Ko smo pri večerji debatirali o minulem popoldnevu, sem rekel: »Pravi mali čudež je bil, da v tisti gošči nismo izgubili nobene vabe.« Tim pa me je dopolnil: »Pravi mali čudež je bil, da nismo dobili ven nobene ribe, čeprav smo imeli dve na trnku in že na gladini.«

V torek sva se s Filipom sama odpravila do Želimeljščice, par ur prej kot prejšnji dan (a še vedno ne tako zgodaj, kot sem imel sprva v načrtu – se mi zdi, da ima

Ta lipan naju je oba presenetil, najprej, da je sploh prijel, potem pa še svojo borbenostjo in na koncu z velikostjo. Pri boju se je lipan precej utrudil, tako da mu je Filip pomagal, dokler mu ni začela roka zmrzovati. Riba se je vrnila nazaj, Filip pa se je obrisal in ogrel.

Filip v šoli vedno šest ur, ko imam kakšne načrte in se tako domov vrne šele okoli dveh; kot mi je razložil, ima šest ur le dva dni, a očitno sta to vedno napačna dneva, kar se ribolova tiče). Pred odhodom sva brskala po omarah, da sva našla jakno v primernejši barvi za ribolov. Znova sva navezala nimfo in se odpravila. Ni trajalo dolgo, ko je bil zunaj manjši klen. Prva riba na Želimeljščici! In prva ujeta z našo novo muharsko opremo. Okoli so sicer plavali mnogo večji kleni, a bila sva zelo zadovoljna tudi s tem. Očitno bo danes vseeno drugače kot včeraj! Nadaljevala sva pot proti mestu in koreninam, kjer je Timu včeraj zagrabila riba. Kakih sto metrov prej sva našla prostor, kjer je bilo veliko lažje metati in tam nama je na nimfo zagrabil zelo borben lipan. Niti ga nisva videla niti pričakovala, a sva ga bila zato toliko bolj vesela. Dolg je bil okoli 30 centimetrov, lep primerek, še posebej za tako majhen vodotok. Lipana je moral Filip pred vrtnitvijo še predihavati – to je počel prvič in po slabih desetih minutah, ko je riba samostojno odplavala, je priznal, da ima povsem ledene roke. Izkazalo se je, da je bil torek mnogo uspešnejši od ponedeljka in ni ga bilo še konec. Pri manjšem tolmunu sva opazila gručo manjših rib, med katerimi je bila tudi ena večja. In prav to večjo sva uspela v nekaj minutah prepričati v to, da je zagrabila vabo. Ven je prišla lepa šarenka. Zajel jo je Filip, ki je pri tem skoraj zdrsnil v vodo. S podnetalko je hitel, saj ni želel, da bi nama ušla in ko sem ga objel čez prsni koš, je imel srčni utrip verjetno višji kot jaz in riba skupaj. »Skoraj bi padel s podnetalko v vodo, ko sem hitel.« »Ta bo pa za v ponev,« sem odgovoril. Kmalu sva oba imela še po en zgrešen ugriz, a se nisva preveč »sekirala« zaradi tega, saj sva bila tudi brez teh dveh rib že dovolj uspešna.

Nadaljevala sva pot po reki navzgor in kmalu prišla do mesta, kjer je še včeraj bila srna. Nič več. Spomnila sva se, da morava biti glasnejša in nekajkrat zavpila vsakič, ko sva zapustila lovno mesto. Nekaj metrov, vpitje, premik.

Ko sva se zvečer že vračala proti avtu, sva bila pozorna pri brzicah, kjer sva prej (in tudi včeraj) videla šarenko. Tokrat sta bili tam kar dve. Lotila sva se jih v timske duhu. Jaz sem se počasi premaknil bližje na lovno mesto, Filip je s ceste koordiniral dogajanje, saj je imel mnogo boljši pregled: »Bolj desno, malo naprej, eno zanima

Razen klena so vse ostale ribe prijele na isto nimfo.

Lipana in klena sva izpustila, šarenki pa sta bili naslednji dan za kosilo.

vaba,« so se glasila njegova navodila. Najino sodelovanje, ki je na koncu obrodilo sadove, je trajalo približno 20 metov. Isti posnetek ličinke je uspel prepričati še tretjo ribo in ven je prišla še večja šarenka od prejšnje. Pa imamo kosilo za jutri! Kdor nima izkušenj in znanja, potrebuje vsaj srečo, in to sva s Filipom v torek imela! Pa še ekipni duh naju je krasil.

Glede na to, s kako tremo in strahom sem se loteval našega projekta, tj. ribolova na Želimeljščici, sem bil z

izkupičkom izredno zadovoljen. Fanta sta kljub težkemu dostopu lovila uspešno in naj omenim, da sem edino izgubljeno vabo teh dveh dnevov jaz zalučal na nedostopno vejo. Glede na to, kako velike klene sva s Filipom videla plavati, se bomo na Želimeljščico še vrnili, če prej ne, v začetku poletja, ko je tam dovoljeno tudi vijačenje. In vsaka riba, ujeta na tako težkem revirju (kar se nas tiče), šteje dvojno.

Blaž Dominik

RIBIČI PIŠEJO

RIBJA ČORBA, KOT JO KUHA dr. GYORGY NOVICS

V Gornji Radgoni, v času sejma Lov, je potekalo doslej največje slovensko tekmovanje v kuhanju ribje čorbe. Ta jed me spremlja zadnjih petdeset let mojega življenja, a če dobro pomislim, sem prej pojedel svojo prvo ribjo čorbo, kot pa ujel svojo prvo ribo. Kot ribič, kuhar ribje čorbe, tekmovalec in sodnik na mednarodnih tekmovanjih v kuhanju te kulturne jedi se počutim dolžnega zapisati teh nekaj besed. Ribiška kulinarika je vsekakor pomemben del ribiške kulture in skoraj nerazumljivo je, da Slovenci, tako bogati z vodami, ne pojemo več rib, čeprav je vsem jasno, da so ribe zdrave in okusne. In ne samo to, tudi za pripravo so zelo enostavne. Druženje ob kotličku je nadvse zabavno, posebna sreča pa je, ko vidiš prazne krožnike in zadovoljne obraze prijateljev nad njimi. Veselje ob dobro skuhanji ribji čorbi lahko primerjam s prijemom kapitalne postrvi ali lipana na muho, ki sem jo sam zvezal, ali pa z izpustitvijo lepega sulca po razburljivem boju.

Na številnih kuharskih tekmovanjih sem spoznal odlične kuharje in pokušal njihove ribje čorbe. Najboljše kuharji prihajajo iz krajev ob Donavi, najbolje jo kuhajo Madžari, Srbi in Hrvati, originalen recept pa prihaja iz Baje na Madžarskem. Bosanci jo kuhajo drugače, vendar na velikih tekmovanjih ne dosegajo vidnejših uvrstitev. Ribjih čorb je prav toliko, kot je kuharjev te jedi. Vse so dobre in pa predvsem so nekaj najbolj zdravega, kar

Dr Gyorgy Novics - vitez ribje čorbe iz Baje

lahko zaužijete. Vendar pa ocenjevalne komisije iščejo okus, ki ga da originalen recept iz Baje. Tam to jed nadvse resno jemljejo, ribo in mleto rdečo papriko pa jemljejo približno tako kot Slovenci vino. V Baji je tudi sedež Vitezov ribje čorbe in srečo imam, da sem prijatelj z najboljšim med njimi. Dr. Gyorgy Novics je na velikih tekmovanjih v ribji čorbi zmagal 54-krat in prosili smo

Milan Knežević - Smrki in Alen Došen - zmagovalca tekmovanja

Ribja čorba

Igor Kapusta iz Brežic - najboljši slovenski kuhar ribje čorbe in dobitnik Zlate plakete za somov meni

ga, da prevzeme vodenje ocenjevalne komisije. Kot se za viteza spodobi, je delo vestno opravil, da pa bi tekmovalci imeli izenačene pogoje, je poskrbel, da so vsi tekmovalci imeli na razpolago najboljšo papriko. Brez dobre paprike namreč ni dobre ribje čorbe! Teden dni pred tekmovanjem smo dobili tudi njegov recept za kuhanje te enostavne in vendar tako zanimive jedi. Vesel sem, da ga bodo zdaj imeli vsi slovenski ribiči.

Ribja čorba, kot jo kuha dr. Gyorgy Novics:

»Za kilogram žive ribe potrebujete:

- 2 dag soli (solim samo krapove podkve),
- 1,5 litra vode,
- 8 dag na drobno sesekljane čebule,
- 3 stroke česna,
- 1 zeleno papriko in
- 3 srednje velike paradižnike.

Ribja čorba je veliko boljša, če kuhamo svežo ribo!

V kotliček nalijemo mrzlo vodo in jo zavremo. Ko voda zavre, dodamo ribje glave in repe. Po eni minuti dodamo še na drobno sesekljano čebulo in tri stroke česna, na drobno sesekljano zeleno papriko, dodamo 1,4 dag rdeče mlete paprike in tri sveže sesekljane paradižnike. Ko smo vse skupaj dali v kotliček, naj močno vre 30 minut, pri tem pa pazimo, da se rdeča mleta paprika ne prijema kotlička. Prižgana rdeča mleta paprika zagreni čorbo. Da se paprika ne prime, moramo med kuhanjem kotliček nenehno vrteti. Med vretjem se čorba na vrhu peni. Pravimo, da ribo kuhamo pod peno. Po polurnem vretju dodamo nasoljene kose ribe. Ponovno čorbo zavremo, vre pa naj traja 18 minut. Po 18 minutah ribje podkve vzamemo iz kotlička, čorbo pa precedimo. V čorbi ne smejo plavati nobeni koščki zelenjave, čorba mora biti lepo gladka.

Recept je enostaven, sledite mu in navdušeni boste. Obilo užitka vam želim. Dobrodošli v Baji!»

Če povzamemo: za zmago na tekmovanju v kuhanju ribje čorbe v Gornji Radgoni ali tudi na drugih tekmovanjih potrebujete kotliček, dobro voljo in:

- 3 kg krapa, 4,5 l vode,
- 6 dag soli (na ribi),
- 5,6 dag mlete rdeče paprike (najboljše!),
- 24 dag čebule,
- 1 zeleno papriko,
- 3 srednje velike paradižnike,
- 3 stroke česna in
- malo sreče.

Rezultati tekmovanja v ribji čorbi Gornja Radgona 2022:

1. mesto – Milan Knežević – Smrki in Alen Došen iz Vukovarja
2. mesto – Munib Crnalić – Čelo in Hasan Delić iz Ljubljane
3. mesto – Igor Kapusta in Daniel Špiler - Grill Point Brežice.

Komisija za ocenjevanje ribje čorbe:

Dr. Gyorgy Novics, predsednik
Milan Hari, član
Ivan Urbanč, član.

Za svoj dolgoletni prispevek k razvoju ribiške kulinarike in ribiškega turizma je tudi dr. Gyorgy Novics prejel Zlato plaketo Pomurskega sejma.

Stane Omerzu

TEŽA MUHE - EDEN GLAVNIH DEJAVNIKOV MUHARJENJA POD VODO

Vsi, ki izdelujemo muhe, vemo, da se že trnki za različne vrste muh med seboj razlikujejo. Ena od lastnosti trnka je tudi debelina žice. Posebej tanke žice so običajno namenjene za vse tiste muhe, s katerimi bomo muharili na površini ali v zgornjih centimetrih vodnega stolpca, saj vplivajo na težo in plovnost našega izdelka. Prav tako za muharjenje v globinah izberemo drugačne vrste trnkov, običajno z debelejšo žico, primernih oblik in velikosti, s katerimi bomo poizkušali uresničiti našo vezalno idejo. Tako kot se v prvih primerih srečujemo s problemom čim boljše plovnosti, se v slednjih zgodi ravno obratno, saj poskušamo posnetku zagotoviti predvsem optimalno težo glede na to, kje mislimo kasneje z njim tudi loviti. Prav zaradi teh različnih mest se zadeva zaplete, saj moramo za uspešni ribolov enake posnetke tudi različno obteževati.

Vezalci tako hitro pridemo do enega najpomembnejših dejavnikov pri uspešnosti muharjenja pod vodno gladino in to je teža muhe. Velika večina bralcev/vezalcev najprej pomisli na težavo, kako zagotoviti dovolj teže na muhi manjših dimenzij, ne da bi bil pri tem končni izdelek veliko debelejši, kot bi si želeli. Ribolov globoko in hipno doseganje globine na manjših razdaljah je danes ogromni večini muharjev pogoj, ki kroji njihov uspeh. Pri večjih muhah nimamo težav. Svinčene in volframove žičke, kroglice ter ostali dodatki, ki jih med vezavo uporabljamo za obtežitev, pa imajo svoje omejitve, ki jih ne moremo spremeniti. Rezultat je, da smo z dimenzijo muhe enostavno omejeni in manjše bodo tudi lažje. Ne glede na to, koliko pri obteževanju pretiravamo in kako neposrečeno končni izdelek izgleda. Bodisi zaradi oblike same bodisi nepravilnega razmerja obrisa muhe ali pa debeline, kot smo že omenili. Na koncu je rezultat dokaj naravni posnetek, vendar z omejeno težo ali pa muha s spremenjenim obrisom, ki pa ima zaželeno težo in je z njo možno loviti z modernimi pristopi.

Zgoraj omenjeni problem ličink z normalno obtežitvijo, da te še dovolj naravno izgledajo, ima velikokrat tudi enostavno rešitev, ki pa je žal mnogi danes niti ne poznajo več. Z malo daljšimi meti proti toku in večje popravljanjem in manevriranjem muharske vrvice lahko namreč pridemo velikokrat popolnoma dovolj globoko, da ribe na določenem mestu v globini našo muho tudi opazijo. Obstajajo tudi posebni meti, ki nam pomagajo, da muha čim prej potone (npr. t. i. *tuck cast*). Z obvladovanjem omenjenih metov lahko tudi dosežemo, da nam muha bolje in hitreje potone, ne da bi pred tem karkoli spremenili. Seveda si to lahko privoščimo le tam, kjer imamo gorvodno tudi dovolj prostora ali pa je tok dovolj počasen, da nam lahko muha v določenem času

dovolj potone. Na kratkih razdaljah ostaja najboljša izbira le dovolj težka muha.

Redki med nami so že opazili, da je še posebej v času, ko je ribolov najbolj zahteven, velikokrat prav prevelika teža muhe tista, ki nam omejuje uspeh. Ker je na masikateri način muharjenja vedno možno nekaj ujeti, se večina muharjev tega niti ne zaveda. Naravno gibanje drobnih vodnih organizmov je bistveno počasnejše, kot si ponavadi predstavljamo. Praktično so brez kakršne koli teže in neobgleni v vodnem toku. Njihovo gibanje je počasno in bolj ali manj

vodoravno. Če pa se že premikajo, se premikajo počasi navzgor. Izjema so lahko pupe mladotenic, o čemer smo že večkrat govorili oziroma pisali. Vsako prehitavanje ali premikanje muhe gor in dol v vodnem stolpcu zato precej odstopa od naravnih gibanj teh drobnih organizmov. Marsikje žal to ribe tudi dobro in hitro prepoznajo. Dokler imamo ribe sproščene in z malo ribolovnega pritiska, je včasih nenaravno gibanje celo dobrodošlo, vendar se slika velikokrat zelo hitro spremeni. Ni treba posebej poudarjati, da je ribe tudi veliko lažje preslepiti na predelih, kjer je vodni tok hitrejši. Zato pa na predelih, kjer se vse premika počasneje, še posebej pa v stoječih vodah, prihaja teža muh veliko bolj do

Redki med nami so že opazili, da je še posebej v času, ko je ribolov najbolj zahteven, velikokrat prav prevelika teža muhe tista, ki nam omejuje uspeh. Ker je na masikateri način muharjenja vedno možno nekaj ujeti, se večina muharjev tega niti ne zaveda.

izraza. Seveda ob predpostavki, da želimo določeno ličinko ali kaj podobnega posnemati in ne igramo na karto ribje agresivnosti z uporabo bolj ali manj domišljajskih muh. Čeprav lahko včasih tudi to lepo deluje. V takih pogojih moramo ribam ponuditi predvsem dovolj časa, da se ob čim bolj počasnem gibanju našega posnetka lahko zanj tudi odločijo. To pomeni, da je v določenih primerih zelo učinkovito uporabiti tudi muhe brez obtežitve, katerih teža je zgolj trnek. Čeprav lovimo *pod vodo*. V teh primerih lahko tudi večkrat opazimo, da se zelo dobro obnese, kadar pustimo našo muho popolnoma negibno. Tudi sunkoviti

potegi lahko v omenjenih pogojih bolj ali manj preprečujejo prijeme in veliko je odvisno tudi od tega, kako muho predložimo. V plitvejših predelih lahko že sam padec obtežene muhe v vodo včasih splaši ravno tiste ribe, ki smo si jih izbrali za naš cilj. Tudi zato je zelo pomembno, da imamo s seboj nabor muh z različnimi obtežitvami.

Posebno poglavje predstavljajo muhe, s katerimi lovimo le nekaj centimetrov pod gladino, kar za marsikoga predstavlja velik izziv. Selektivno hranjenje rib tik pod površino, ki je v glavni sezoni zelo pogosto, pa zahteva prav posnetke, ki tonejo zelo malo in počasi. Dobra stran

Načini obtežitve postranic za večino pogojev

a kaj ko so v naši škatlici vse podobne do konca obtežene in ob naših predložkih pred ribo samo izginejo v globino. Če jih poizkusimo obdržati pri vrhu, jih moramo vleči z nenaravno veliko hitrostjo. Še bolj verjetno je, da imamo s seboj polne škatle muh, obteženih z volframovimi kroglicami različnih dimenzij. In ker so najlažje tiste majhne, ki gredo le na najmanjše trinke, jih seveda uporabimo. A ne zato, ker bi bilo to dobro, pač pa zato, ker nam ne preostane nič drugega. V teh primerih si lahko pomagamo kar s suhimi ali pa mokrimi muhami, ki jih po potrebi tudi malo obrežemo in tako postanejo boljša izbira. Najbolje

Načini obtežitve ličink za večino pogojev

Načini obtežitve, s katerimi lahko vplivamo tudi na vrsto gibanja potezank in ne le na hitrost potapljanja.

je ta, da jih lahko dokaj hitro navežemo, saj ne potrebujemo nobenih obtežitev. Problem nastane pri zaznavanju prijema, kjer potrebujemo nekaj izkušenj. Vedno pa je bolje večkrat poizkusiti z zategom in ujeti lažne prijeme kot obratno in zgrešiti prave. Ne slepimo se z informacijami mnogih, ki mislijo, da se v teh primerih ribe hranijo le z majhnimi ličinkami. Zelo zanimivo opažam, da se veliko muharjev prilagaja težkim ribolovnim dnevom samo na enega od načinov, in to je z uporabo vedno manjših in manjših posnetkov. Tudi do velikosti trnka #24. Kot sem že omenil, lahko tu in tam resnično kaj tudi ujamemo, vendar se ne slepimo, da smo uganko tudi rešili. To je sicer popolnoma legitimno početje, kadar je seveda smiselno in kadar se ribe z njimi tudi dejansko hranijo. Največkrat pa je problem drugje. Če se malo potrudimo, obstajajo načini, ko lahko s skrbnim opazovanjem resnično ugotovimo, kaj je trenutno na njihovem jedilniku. Takrat velikokrat presenečeno ugotovimo, da sploh ne gre za tako majhne organizme. Velikokrat so to na primer ličinke male olivne ali rjave enodnevnice velikosti trnka #12. Vse lepo in prav,

pa je, da smo na te pogoje vnaprej pripravljeni in imamo s seboj posnetke z različnimi težami.

Tudi če imamo muhe v škatlicah razvrščene po teži, se nam slej ali prej med seboj po nekaj ribolovih premešajo, zato je dobro, da med njimi uporabimo nekakšen sistem označevanja. Če obtežujemo zgolj s kroglicami, ki so vidne navzven, potem je zadeva enostavna in jih lahko med seboj razlikujemo po velikosti. Če pa so naši najljubši posnetki navzven praktično enaki, potem težko ugotavljamo razliko v njihovi teži, saj gre za precej majhne razlike, ki pa lahko pomenijo veliko. Zelo uporaben sistem označevanja je uporaba različnih odtenkov vezalnih niti, s katerimi na koncu, kjer imamo vozel, hito ugotovimo, kam kaj spada. Lahko imamo na primer različne odtenke zelene, od temnejših do svetlejših. Lahko uporabimo najtemnejše odtenke za najlažje in najbolj naravne posnetke, ki jih ribe najdlje časa opazujejo. Z večanjem teže pa spreminjamo barve niti in uporabimo vedno bolj svetle odtenke. Ravno toliko, da jih lahko med seboj razlikujemo. Običajno so dovolj tri verzije obtežitve posnetkov, in sicer lahka, srednje težka in težka. Tako pri vezanju ličink enodnevnice kot tudi pri vseh vrstah postranic in ličink mladoletnic (prostoživečih in v t. i. tulcih) se ta način označevanja lepo obnese in sredi reke pride še kako prav.

Z izbiro optimalne obtežitve muhe se srečujemo skoraj vedno, kadar muharimo pod vodno gladino. Zato predlagam, da si, če nismo tega storili že pred tem, od sedaj naprej malo razširimo nabor različnih obtežitev. Predvsem v smislu »manj je več«. Tako bomo bolj pripravljeni na marsikatero nepričakovano spremembo, morda bomo lahko lovili na predelih, ki jih do sedaj nismo obiskovali, in na načine, ki jih do sedaj nismo uporabljali. Najprej si moramo te posnetke izdelati, saj sami običajno najboljše vemo, kaj potrebujemo in zakaj, saj ima vsak od nas nemudoma v mislih kakšen kotiček, ki je poseben in ki zahteva malo drugačen pristop. Morda bomo s temi posnetki končno dobro pripravljeni. Kako jih bomo uporabili, pa ostaja naša odločitev.

Tomaž Modic

IZ KUHARSKE BELEŽKE GOJKA ŠKORIČA

RIBJE JUHE

V prejšnji številki glasila Ribič smo predstavili nekaj nasvetov Gojka Škoriča za pripravo rib s kuhanjem na pari, pečenjem v pečici, cvrtjem pomokanih velikih rib, pečenjem na žaru in cvrtjem v testu. Tokrat vam bo Gojko zaupal, kakšne vrste juh poznamo in kako jih lahko pripravimo na različne načine.

Juhe so stare kot zgodovina kuhanja, veljajo za najstarejše pripravljene jedi. Začetki njihove priprave sovpadajo s samimi začetki kuharske umetnosti. Skrivnost juh je v njihovih sestavinah in v domišljiji priprave. Juhe nas pogrejejo, nahranijo, pomirjajo želodec in telesu dajo občutek varnosti. Hkrati pa so zelo okusna jed.

Juhe lahko skuhamo v vodi iz najrazličnejših živil: mesa, zelenjave, rib in drugih živil. Pri kuhanju se iz njih izloči veliko različnih sestavin. Njihova hranilna vrednost je različna. Nekatere juhe s svojimi aromatičnimi okusi v nas zbude le tek, druge nas lahko tudi nasitijo. V prvo skupino štejemo vse čiste juhe, v drugo pa goste, pri katerih živila drobno narežemo.

Juhe so lahko čiste, goste oziroma vezane in hladne juhe. V zadnjem času se vedno bolj uveljavljajo tudi hladne juhe, ki so posebno primerne za toplejše obdobje leta.

Čiste juhe

Med čiste, t. i. bistre, juhe štejemo juhe, skuhanne iz govedine, perutnine, divjačine in rib, morskih in sladkovodnih. Njihova glavna sestavina so meso in kosti, jušna zelenjava in začimbe, ki dopolnjujejo vonj in okus. Fino precejena goveja, perutninska ali ribja juha se imenuje »bouillon« (izgovorjava *bujon*). Precedimo jo skozi čisto krpo. Izraz *bouillon* izhaja iz francoske besede *bouiller* – kuhati. *Bouillon blanc* ali kostna juha je pripravljena brez mesa, samo na osnovi blanširanja kosti. Posebno močna juha, skuhanja iz dvojne količine mesa, se imenuje »consommé« (izgovorjava *konsomé*) ali »krepka« juha. Skrivnost dobre arome je v dolgem času kuhanja na majhnem ognju. Pred serviranjem krepke juhe lahko okus izboljšamo še s suhim belim burgundcem, madeiro ali konjakom. Serviramo jo lahko čisto ali z različnimi vložki (npr. cmočki, nerezanimi palačinkami). Cmočke moramo skuhati posebej v vodi, ne v juhi, vse vložke damo v juho hladne in tik pred serviranjem, da juha ne postane motna. Krepko juho lahko serviramo toplo ali hladno. Paziti moramo, da je hladna juha popolnoma brez maščobe. Dobra krepka juha je vedno bistra. Goveja krepka juha je temnejša kot kokošja ali ribja.

Čista ribja juha

Ribje juhe so lahko čiste, pogosto pa pripravljamo tudi goste ribje juhe, ki so tudi zakuhane. Ribje juhe lahko pripravimo iz različnih vrst morskih ali sladkovodnih rib.

Za pripravo čiste ribje juhe za pet oseb potrebujemo:

- 1,5 kg rib, ribjih glav, kosti in plavuti,
- 20 dag jušne zelenjave (korenje, peteršilj, zelena),
- 2 l vode,
- 0,5 dl belega suhega vina,
- limonin sok pol limone,
- lovorov list,
- nekaj zrn popra,
- sol.

V lonec nalijemo vodo, vanjo damo oprane ribe, ribje glave, kosti in plavuti, jušno zelenjavo, vino, limonin sok, lovorov list, poper, sol. Kuhamo 1 uro do 1,5 ure. Ko je juha kuhana, jo poskusimo in po potrebi še dodatno začinimo. Precedimo jo skozi čisto krpo in tako dobimo čisto ribjo juho.

Recepte pripravil:

Gojko Škorič

Zabeležil:

Borut Jerše

Ribja juha

